

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne izvenredne nedelje in praznike. // Inzerati do 80 petih vrst a Din 2, do 100 vrst a Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3. Večji inzerati petih vrst Din 4.— Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. // „Slovenski Narod“ velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.— // Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knaflijeva ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26.

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 // NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 // CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 // JESENICE: Ob kolodvoru 101 // SLOVENJ GRADEC, Slomškov trg 5 // Pošna hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Po proučitvi ruskega odgovora:

Anglija in Francija bosta ugodili željam Moskve

Po proučitvi ruskega odgovora in izmenjavi misli sta se Francija in Anglija odločili, da ne bosta stavili novih predlogov, marveč bosta prvotni načrt vojaškega pakta revidirali po moskovski želji

LONDON, 7. junija. br. V političnih krogih zadržujejo, da bo angleška vlada na svoji današnji seji, ki se sestane ob 11. do polnoči, sprejela odločilne sklepe glede stališča do ruskega odgovora na zadnje angleško-francoske predloge. Predsednik vlade Chamberlain je imel včeraj dolga posvetovanja z zunanjim ministrom lordom Halifaxom ter je zaslusal tudi zunanje-politični odbor ministrov. Sprejel je tudi poljskega poslanca, s katerim je razpravljali nad eno uro.

Vodilni člani vlade so po vsestranski proučitvi ruskega odgovora prišli do prepričanja, da predstavlja odgovor Moskve bodrilni dokument, ki daje polno upanje na

dosego skorajšnjega sporazuma. Listi napovedujejo, da bo angleška vlada sprejela ruske zahteve glede jamstva za baltske države in tako tudi v tem pogledu ustregla željam Moskve. K temu je po sodbi londonskega tiska v veliki meri pripomogel tudi nedeljski govor kancelarja Hitlerja na zborovanju nemških bojnikov v Kasslu.

PARIZ, 7. junija. br. V dobro poučenih političnih krogih se doznava, da je bil večji del včerajšnje seje francoske vlade pod predsedstvom predsednika republike Leberuna posvečen proučevanju mednarodnega položaja. Zunanji minister Bonnet je podal obširen eksponat, v katerem se je bavil zlasti tudi s stanjem pogajanj z Moskvo.

Kar se tiče pogajanj z Moskvo, se zadržuje, da je bil opuščen prvotni namen, da bi Anglija in Francija stavili Moskvi še nove predloge. Po izmenjavi misli med Parizom in Londonom sta obe vladi prišli do prepričanja, da predstavlja odgovor Moskve na zadnje predloge dobro osnovo za nadaljevanje pogajanj. Anglija in Francija bosta v par dneh poslali Moskvi novo noto, v kateri pa ne bosta stavili nikakih novih predlogov, marveč samo revidirali prvotni načrt v smislu želja, ki jih je izrazila Moskva v svojem odgovoru.

Kar se tiče jamstva za baltske države, je francoska vlada predlagala kompromisno formulo, ki bi zadovoljila želje Moskve in

stališče Londona. Jamstvo za te države bo dogovorjeno na tak način, da se baltske države v pogodbi ne bodo izrecno omenjale, da pa bo od Rusije zaželeno jamstvo kljub temu podano.

PARIZ, 7. junija. br. Francoski poslanik v Berlinu Coulondre je prišel včeraj na poziv zunanjega ministrstva v Pariz, da poroča o zadnjih diplomatskih dogodkih v Berlinu. Takoj po svojem prihodu v Pariz se je zglasil pri zunanjem ministru Bonnetu, kateremu je podrobno poročal o obisku jugoslovenskega kneza namestnika v Berlinu in o sklenitvi nenapadalne pogodbe. Nemčije z Latisko in Estonsko. Poslanik Coulondre ostane par dni v Parizu.

Španija se bo pridružila nemško-italijanski zvezi

V Berlinu so se že pričela pogajanja z zastopniki španskega generalnega štaba

Berlin, 7. junija. e. V dobro informiranih krogih potrjujejo, da se v kratkem prično nemško-italijansko-španska generalštabna pogajanja. V Berlinu se muči sedem španskih generalov in dva admirala, ki so prisostvovali sprejemu nemške prostovoljske legije Condor. Zadržujejo, da imajo ti predstavniki pooblastilo generala Franca, da vodijo pogajanja s predstavniki nemške vlade in vojske. Vse kaže, da so se ta pogajanja že pričela. V Berlinu so prepričani, da se bo Španija tudi formalno pridružila nemško-italijanski vojaški zvezi.

Včeraj popoldne je Hitler priredil velik sprejem, kateremu so prisostvovali poleg španskih vojni dobrovoljcev tudi nemški oficirji, ki so se udeležili španske vojne in v Berlinu se mučijo italijanski oficirji. Hkrati z vojaškimi in političnimi se vodijo tudi gospodarska pogajanja. Znano je namreč, da je direktor v uradu nemškega gospodarstva Wohltat v Burgosu in pričakuje, da bo tam sklenil nemško-špansko trgovsko pogodbo. Snoči so trčili, da bo Hitler zapustil Berlin in odšel v Obersalzberg.

Zedinjene države se pripravljajo na svečan sprejem angleškega kralja

Danes popoldne bo angleški kraljevski par prispel iz Kanade v Zedinjene države

WASHINGTON, 7. junija. br. Prestolnica ameriških Zedinjenih držav se mirno pripravlja, da čim bolj svečano sprejme angleški kraljevski par, ki pride danes na uradni obisk. Na vseh poslopih vihrojo ameriške in angleške zastave. Bela hiša pa je slavnostno dekorirana. Zunanji minister Hull je davi dočepoval v Bufalo, kjer bo pri Niagarskih slapovih v imenu predsednika Roosevelta prvi pozdravil angleškega kralja in kraljico in ju spremil v Washington.

Hulla spremlja tudi angleški poslanik v Washingtonu. Ogromne množice so prihitele z vseh strani v Washington in k Niagarskim slapovom, da pozdravijo angleška suverena na ameriških tleh in na ta način manifestirajo čvrsto povezanost ameriške in evropske demokracije. Ameriški tisk objavlja obširne pozdravne članke in podčrtava ogromen politični pomen tega obiska.

Za strel na vojvodinjo Kentsko — teden dni zavora!

Domnevni atentat razjasnjen — Streljal je iz objestnosti neki ključavničarski pomočnik

London, 7. junija. br. Domnevni atentat na vojvodinjo Kentsko, ki je včeraj hudo razburil vso angleško javnost, je policija hitro razjasnila. Po uradnih ugotovitvah je bil oddan strel v trenutku, ko je vojvodinja Kentska na Belgrave Squaru vstopila v spremstvu dvorne dame v svoj avtomobil. Vojvodinja sama niti opazila ni, da je nekdo streljal na avtomobil in je zato izvedela šele potem, ko se je vrnila domov. V bližini se mučijo policijski stražniki je slisal strel in opazil, kako je takoj za tem skušal neki mlajši možki pobegniti na kolesu. Dal je takoj alarm in so policisti na motorjih begunca zasledovali in prišli. Ugotovili so, da je to ključavničarski pomočnik Vincent Lolar, po rodu Anglež, ki se je šele pred tremi tedni vrnil iz Avstralije, kjer je živel več let. Pri zasliševanju je izjavil, da ni imel namena izvršiti kakšnega atentata, marveč da je streljal iz goli objestnosti. Bil je zelo vesel, ko so mu povedali, da streljanje ni imelo nikakih hujših posledic ter da ni bil nihče ranjen. Policija ga je izročila sodišču, kjer so ga zaradi neprevidnega ravnanja z orožjem in ogrožanja življenja obsodili na teden dni zavora. Po prestani kazni bo izgnan iz Londona.

Na koncu je bila sprejeta resolucija, ki izraža željo, naj se zastopniki JUU v večji meri pritegnejo k sodelovanju pri sestavi novih učnih načrtov in programov. Pouk na ljudskih šolah se mora bolj prilagoditi življenju in narodnim potrebam. Resolucija ugotavlja, da se je tudi prilagajanje politika napram JUU, kar bo zadovoljivo vplivalo na razpoloženje učiteljskega, ki spoznava, da se njegova organizacija vendarle uvažuje. Učiteljsstvo se nadeja, da se bo ta politika nadaljevala. Posebno skrb bo treba sedaj posvetiti

Dalekosežne politične posledice katastrofe podmornice »Thetis«

Prvi lord admiralitete Stanhope bo moral odstopiti — Njegov naslednik bo Winston Churchill

LONDON, 7. junija. z. V ponedeljek je imela angleška vlada konferenco, na kateri so razpravljali izključno o katastrofi podmornice »Thetis«. Na konferenci vlade, so podrobno proučili vse okoliščine in strokovnjakov, naperjene proti lordu Stanhopeu. Javnost in strokovnjaki ter politiki zahtevajo demisijsko lorda Stanhopea in obenem javno preiskavo, ki naj bi ugotovila, kdo je zakrivil tragedijo podmornice »Thetis«. Kar posebno obremenjuje lorda Stanhopea, je to, da je križaril z neko ladjo v bližini Liverpoola, ko se je nesreča pripetila. Čeprav bi lahko prekinil svojo vožnjo, tega ni storil, dasi so ga takoj obvestili o nesreči.

V splošnem obožujejo politični krogi admiraliteto in njenega šefa lorda Stanhopea, da je ravnal ob priliki nesreče skrajno malomarno. Kakor je znano, se je podmornica »Thetis« ponesrečila na poizkušnji. Podmornica še ni bila uradno priključena edinicam angleškega vojnega brodogradništva, ki je admiraliteta izvedela o nesreči, ni poslala takoj izveščenih strokovnjakov z

remorkerji in vsem potrebnim tehničnim osebjem na kraj nesreče, temveč je prva reševalna dela opravljala družba, ki je podpornico zgradila. Remorkerji in tehnični admiralitete so prišli na kraj nesreče šele potem, ko je bilo že prepozno. Če bi admiraliteta intervenirala v tistem času, ko so bili reševalci družbe Cammel Laird na kraju nesreče, bi se morda posrečilo preprečiti jeklen oklep v onem delu podmornice, ki je molel iz morja. Splošno mnenje je, da bi morala admiraliteta to vsaj poizkusiti.

Chamberlain je na seji ministrskega sveta branil lorda Stanhopea, toda vse kaže, da lord Stanhope ne bo mogel ostati na svojem mestu. Splošno vlada prepričanje, da bo za njegovega naslednika imenovan Winston Churchill, ki je bil že večkrat lord angleške admiralitete. S tem imenovanjem bo Chamberlain ugodil tudi liberalcem in laburistom, ki že dolgo zahtevajo spremembo angleškega kabineta v tem smislu, da bi bil popolnoma »nacionalen«, kar bi se zgodilo z vstopom W. Churchilla

Zahteve in potrebe učiteljsstva Zasedanje glavnega odbora JUU

Beograd, 7. junija. p. Te dni je zasedal glavni odbor Jugoslovenskega učiteljskega združenja. Razpravljali so o vseh perečih vprašanjih, ki se nanašajo na učne načrte in programe ter na materialni položaj učiteljsstva. Za zasedanje je vladalo po vsej državi veliko zanimanje. Zato je bila tudi udeležba polnoštevna. Iz Ljubljane so se ga udeleževali Metod Kumelj, Jože Zupančič, Franjo Roš in Drago Zupančič. Na zasedanju so predsedniki sekcij podrobno poročali o prilikah in pogojih banovinah in o sklopkih sekcijskih skupščin. Vsi so izražali zahtevo po boljšem vzdrževanju šol, sklenjeno je bilo, da bo glavna skupščina JUU v Banjaluki od 19. do 21. avgusta.

Na koncu je bila sprejeta resolucija, ki izraža željo, naj se zastopniki JUU v večji meri pritegnejo k sodelovanju pri sestavi novih učnih načrtov in programov. Pouk na ljudskih šolah se mora bolj prilagoditi življenju in narodnim potrebam. Resolucija ugotavlja, da se je tudi prilagajanje politika napram JUU, kar bo zadovoljivo vplivalo na razpoloženje učiteljskega, ki spoznava, da se njegova organizacija vendarle uvažuje. Učiteljsstvo se nadeja, da se bo ta politika nadaljevala. Posebno skrb bo treba sedaj posvetiti

sanaciji prilik v organizaciji sami, posebno v beograjski sekciji.

Resolucija ugotavlja nadalje, da so bila proučena tudi gospodarska vprašanja. Propagiralo se bo kreditno zadruštvo in učiteljska »Samopomoč«. Na zasedanju se je ponovno obravnavalo tudi položaj omoženih učiteljic, nadalje vprašanje socialne zaščite dece. V tej stvari bo organizacija sodelovala predvsem z Unijo za zaščito dece, z Jugoslovensko žensko zvezo in z Zvezo zdravstvenih združenj.

Posebej je glavni odbor razpravljati tudi o položaju učiteljsstva v ekspanziranih krajih. Resolucija ugotavlja potrebo, da se posveti še iz nacionalnih oziroma šolam in učiteljem v teh krajih posebna skrb.

Z resolucijo je bil nazadnje izvršen odbor pooblaščen, da ukrene vse potrebno za spremembo učnih načrtov in programov ter da v tem pogledu aktivno sodeluje s pristojnimi činitelji, da se posebej zavzame za zboljšanje materialnega in pravnega položaja učiteljic, da zastavi ves svoj vpliv na izvajanje personalne politike, od katere je treba v vsakem primeru izključiti neodgovorne strankarske činitele.

Rusija in Amerika

Washington, 7. junija. e. Predsednik Roosevelt je sprejel včeraj novega ruskega poslanca Umanskega, ki mu je izročil svoje poverilnice. Ob tej priliki je Umanski med drugim izjavil: V sedanjem mednarodnem položaju, polnem nevarnosti za splošni mir, kulturo in napredek, pomeni občutek medsebojnega prijateljstva med našima dvema narodoma velik in pozitiven uspeh. Zunanja politika moje države je globoko privržena ideji miru. Roosevelt je v svojem odgovoru naglasil, da bodo Zedinjene države vedno nadaljevale politiko sodelovanja za ohranitev miru in prijateljskih odnosov med narodi.

Še 13 milijard za ameriško letalstvo

New York, 7. junija. i. V vsaj politični javnosti pa tudi v mednarodnih političnih krogih je vzbudila veliko pozornost vest, da je predsednik Zedinjenih držav Roosevelt imenoval na Portorici admirala Lya za guvernerja. Portorica je namreč sedež v središču ameriške obrambe v Karibskem morju. Veliko pozornost pa je vzbudilo tudi dejstvo, da je novi minister za

hteval v parlamentu odnosno pred odborom za narodno obrambo naknadni kredit 300 milijonov dolarjev (13 milijard dinarjev) za izpolnitev ameriškega letalstva, naglašujoč, da je Amerika ogrožena tako na Pacifiku kakor na Atlantiku.

Italijanski prometni minister v Jugoslaviji

Beograd, 7. junija. e. Snoči je bil na čast italijanskemu prometnemu ministru Benitu in ostalim gostom prirejen banket na parku Aleksander. Ko so gostje prišli na park je ta krenil iz pristanišča in ves čas banketa križaril po Savi. Beniti je danes popoldne s spremstvom odpotoval s posebnim vlakom v Sarajevo, kjer mu bodo priredili svečan sprejem.

Sportne novice

Beograd, 7. junija. e. Snoči je upravni odbor JNS razpravljala o izjavi Haška, Hajduka in Gradjanskega, da ne žele sodelovati v borbah v nacionalni ligi. Sklenjeno je bilo, da se vsi trije klubi črtajo iz lige. Naš državni team, ki igra v nedeljo v Amsterdamu, je že odpotoval iz Beograda.

Politični obzornik

Zanimiva dejstva

Novosadski »Dan« je pred kratkim objavil članek »Čudno podudaranje«. Članek ki ga je napisal dr. Milan Budimirović izjavlja: »Nedavno je »Dan« priobčil izvešček iz članka, ki je izšel v »Slovenec« o eventualni novi ureditvi naše države. V tem članku se navajajo tri banovine, srbska, hrvaška in slovenska. Ne dvomimo, da se bodo take kombinacije ponavljale vse do tlej, dokler se ne bo pristopilo k definitivni rešitvi tako zvanega hrvaškega vprašanja. Kako si zamišlja vodja hrvaške fronte dr. Maček teritorialno razdelitev novih upravnih edinic, ni znano ne ožji, ne širši javnosti, kakor se tudi sedaj še ne more niti približno poznati slike novih upravnih edinic. Zato ne bo brez interesa opozoriti na neko dejstvo, ki se marsikomu ni zdelo nič nenavadno, ki pa dobiva danes, v času, ko javnost ugiha, kakšne bodo bodoče nove upravne edine, poseben značaj in posebno obeležje... V zakonskem načrtu konkordata, ki ga je leta 1925 sestavil dr. Vojta Janjić in proti kateremu je z vsjo odločnostjo nastopil pokojni Stjepan Radić, češ da je preklrikalen, so spadali pod beograjsko nadškofijo tudi vzhodni sredi Srema (Irig, Ruma, Stara Pazova in Zemun), dočim je v načrtu konkordata leta 1935 spadalo samo mesto Zemun pod beograjsko nadškofijo. Ves vzhodni Srem, dasi je v neposredni bližini Beograda, je bil prideljen zagrebški nadškofiji... Nas tu ne zana moli toliko porazdelitev škofij kot takih, kakor predvsem vprašanje, kako naj to porazdelitev gledamo s stališča sedanje politične situacije. Zetakt, ko je bil predložen prvi načrt konkordata, so njegovi avtorji izvedli takšno porazdelitev nadškofij, kakršna se danes navaja kot politična porazdelitev novih upravnih edinic. Avtorji konkordata iz leta 1935, oziroma 1937, v dobi največjega centralizma in unitarizma, so že takrat predlagali tako porazdelitev nadškofij, kakor da bi bili vedeli, da mora vendarle priti do sprememb glede politične ureditve države. Ne poznam pravih avtorjev konkordata, toda danes se že skoraj jasno očrtava istovetne zamisli onega konkordata in bodoče politične porazdelitve države. Čim bolj smo se oddaljili od udeležanja, tem obsebnjeji je bil konkordati tudi po svoji vsebini, a po teritorialni porazdelitvi se je tem bolj približevali bodoči sliki naše politične ureditve. To se pravi: avtorji konkordata so se zavedali in bili globoko prepričani o neizogibnosti onega, kar mora priti... Človek se danes, ko so karte odkrite, nekako čudi, da na to ni postal pozoren nihče izmed naših politikov.«

Pojasnitev pojmov

Listi in glasila vseh strank mnogo pišejo o socializmu, marksizmu, komunizmu in boljševizmu, a mnogo njih čitateljev nima niti pojma, kaj te besede pomenijo, in si jih zato čisto po svoje — večinoma seveda napačno — razlagajo. Da bodo naši čitatelji imeli v tem oziru jasne pojme, bomo te besede razložili. Socialno pomeni toliko, kakor družabno. Socialno misleč človek je tisti, ki ne misli samopasno samo nase, marveč tudi na ostale člane človeške družbe. Med besedo »socialno« in »socialistično« je velik razloček. Socializem pomenja posebno gospodarsko obliko, ki ji je podlag gospodarska skupnost. Socializem čisto imenuje tudi marksizem, ker je bil Karel Marx eden izmed utemeljiteljev socializma. Socializem in marksizem sta torej istovetna pojma, kakor pomenjata isto tudi besedi »socialistično in marksistično«. Stranka, ki zastopa ideje socializma, se imenuje socialistična ali socialno-demokratska stranka. Njen cilj je, da postopoma uvede in uveljavi socialistično gospodarsko obliko in sicer potom evolucije, to je potom postopnega naravnega razvoja. Komunizem zahteva takisto gospodarsko skupnost, razločuje pa se od socializma po tem, da hoče svoj cilj doseči nasilnim potom, potom revolucije. Pa še drug razloček je med njima: socialistična gospodarska skupnost razdeljuje dobrine, t. j. vse, kar je za življenje potrebno, kakor živila, obleko, orodje itd. v sorazmerju z izvršenim delom, ki ga je posameznik opravil, komunizem pa razdeljuje dobrine enakomerno, ne glede na to, kakšno delo je kdo izvršil, ne glede na to, ali je kdo pridno delal ali pa lenuharil. Komunizem se je razvil iz socializma, je — rekli bi — radikalizirani socializem. Tudi v Rusiji so bili prvotno samo socialisti. Med njimi je prišlo do razkola in ena njih struja se je imenovala menjševiki, druga pa boljševiki (po besedah menjšer manj in boljšer več). Prvi so bili že kolikortoliko narodno usmerjeni, drugi so bili internacionalci, ki so narodnost zametavali in skušali doseči in končno tudi doseči svoj cilj nasilnim potom, z revolucijo. Beseda boljševik je torej istovetna z besedo komunizem.

Borzna poročila.

Curth, 7. junija. Beograd 10, Pariz 11.74, London 20.75, New York 442.75, Bruselj 75.375, Milan 23.30, Amsterdam 235.62, Berlin 177.60, Praga 15.125, Varšava 83.75, Sofija 5.40, Bukarešta 3.25.

Inserirajte v »Sl. Narod«!

Sijajen film, ki obravnava delikatno temo iz življenja sodobne moderne žene!
Huguette Duflos in Jean Pierre Aumont
 Življenjski roman lepe žene v tistih letih, ko se ženska najbolj boji staranja in ko najbolj hrepeni po mladostni lepoti. Zaljubljena v moža mlajših let je uživala njegovo vročo ljubezen, se udajala strasti in sreči, dokler ni prišla katastrofa in spoznanje zmote in greha...
 TEL. 22-21 KINO UNION TEL. 22-21

Vsaka žena naj si ogleda ta film!
Želja po večni mladosti
 MAMA COLIBRI
 Predstave danes ob 16., 19. in 21. uri, jutri (na praznik) ob 15., 17., 19. in 21. uri

Razstava slovanskih vezenin na velesejmu

doslej največja in najpopolnejša pri nas — Gospodarski in kulturni pomen razstave

Ljubljana, 7. junija
 Razstava slovanskih narodnih ženskih izdelkov — kakor je imenovana —, prirejena na velesejmu, ne zasluži posebne pozornosti le kot največja zbirka izdelkov ženskih domačih obrti vseh slovanskih narodov, temveč tudi po svojem velikem kulturnem, a nič manj gospodarskem pomenu. Velika napaka je pripisovati tej razstavi samo kulturni pomen, ki ga ima po umetniški vrednosti razstavljenih izdelkov in folklorne blaginje; mnogi ženski obrti so se živili ter imajo celo velik gospodarski pomen, kar velja pri nas za čipkarstvo, ki je najbolj razvito zlasti v pasivnih predelih Slovenije in ki preživlja, posebno pozimi, mnogo podeželskega prebivalstva. Razstava nam je za pokazala še druge strani, da ima umetnost, ki prihaja do tako učinkovitega izraza v starih vezeninah, čipkah in drugih izdelkih, razen estetske vrednosti tudi gospodarsko.

V prvem delu razstave, kjer je slovenski oddelek, je razstavno gradivo razdeljeno pregledno po namenu razstave in skupinah izdelkov, in sicer na belokranjske vezenine, na propagandno razstavo Splošnega ženskega društva za uporabo motivov starih slovanskih vezenin z vzorci križev in najstarejše tehnike, dalje na razstavo vezenin in drugih ročnih del naših sol in koje, ki prikazujejo opremljene sobe. Med vezeninami S. ž. društva je posebno okrog 200 let star krstni prtiček s črno vezenino in kriznim vzorcem. V koji z belokranjskimi vezeninami se nam nudi skoraj popoln pregled nad bogastvom vzorcev belokranjske vezenine. Vzorce je zbrala upok. učiteljica Polka Bavek. Ta razstava je lepo zaključena; kjo se krasa Gasparska slika belokranjske svatbe. Razstavljene so tudi belokranjske noše. Nekoliko neprijetno nas preseneti, da niso prispevale več razstavnega blaga šole. Kje so n. pr. izdelki ženskih ročnih del z ženskega učiteljskega, kje Drž. osrednjega zavoda za ženski domači obrt? Prav te šole ne smejo nikdar omalovaževati propagande za izdelke ženskih domačih obrti in izgubiti bi kmalu v veliki meri svoj pomen, če bi ne razstavljale svojih izdelkov. Lepe izdelke z nekaterimi posebno originalnimi in krasnimi motivi so pa razstavile meščanske šole iz Ribnice, Šiške in Viča ter državna ženska šola iz Ljubljane. Razstava obsega ves paviljon K. V. veliki dvorani, ki je prejšnje čase služila za varietetne predstave, so razstavljene pravi zakladi. Pri vstopu na levi moramo opozoriti na razstavo Zveze gospodinj; kakor razstavlja S. ž. društvo prte z uporabo vzorcev starih slovanskih vezenin, tako propagira Zveza gospodinj uporabo ornametov domačih vezenin na oblekah. Razstavljene oblike so same na sebi najbolj-

ša propaganda za uporabo krasne narodne ornametike pri vezenju na oblekah. Za uporabo vzorcev vezenin s peč, belih vezenin, na prtihih pa propagira žensko društvo iz Maribora, ki razstavlja krasne izdelke na enem najlepših prostorov. Ureditve je v resnici okusna.

Na številnih mizah, razvrščenih vzdolž dvorane, razstavljajo vezenine, uporabljene na raznih praktičnih predmetih in predvsem na oblekah, pa tudi druge izdelke domačih obrti, celo preproge, zadržuje in ženska društva iz južnih pokrajin države. Natančen opis v časopisnem članku je nemogoč, razstavnega gradiva je preveč in razstava je preobširna. Zato v glavnem le omenjamo posamezne razstavne žbijke. Naj omenimo dalmatinske preproge iz Knina, krasne obleke v narodnem slogu ženskega združenja iz Zagreba, presenetljivo lepe čipke čipkarske šole iz Lopoglave, srbske vezenine, ki jih je poslalo Kolo srbskih sester iz Beograda, posebno bogato zbirko čeških vezenin in folklorne blaginje, pa bolgarske vezenine, poljske, ruske itd. Med ruskim razstavnim blagom zasluži posebno pozornost orenburška ruta, izredno fina tančica, pletena iz volne. Nič ne sme prezreti tudi sloviti šivani čipki z otoka Paga. Občudovanja vredne so tudi vezenine iz južne Srbije, poslane po Kolu srbskih sester iz Skoplja. Narodna ženska zadruga iz Dubrovnika je poslala slikovite vzorce dalmatinskih vezenin, ki so pa zbrani tudi v lepi zbirki gre Vrečko. Mnogo blaga je razstavilo žensko združenje, Petrinja. Ena največjih dragocenosti, če ne največja, je na razstavi škofov plašč, ki ga je naše žensko ob praviatku poklonilo prvemu jugoslovanskemu škofu. Plašč je iz idrijskih klekljanih čipk, izdelek znamenite Lapajnetove trdnje. Žal, da je na razstavi idrijskih čipk zelo malo. Vidimo lahko samo, da so bile te čipke prvotno okras predvojnega — sončnika.

Marsikdo prihaja na razstavo že zaradi samih narodnih noš. Privediteljice lepe razstave (Splošno žensko društvo in Zveza gospodinj) so imele izredno mnogo truda že s tem, da se jim je posrečilo zbrati toliko narodnih noš, da o številnih zbirkah narodnih vezenin sploh ne govorimo. Med narodnimi nošami so: češka (4), gorenjska, gorjska, ziljanska, lužiska, srbska (Beograd) ukrajinska, poljska, hrvaška, ruska (žal le v miniatuiri), muslimanska (Prizren) skopljanska, konavelska (dalmatinska) itd. Ureditve razstave je v splošnem zadovoljiva, zlasti nekaterih oddelkov, a bi bila lahko še mnogo boljše, če bi privediteljice prejele v ta namen primerno podporo. S samo požrtvovalnostjo pa tako velike razstave ni mogoče urediti boljše.

Nesrečne naše ceste...

Ljubljana, 6. junija
 Prejeli smo:
 Ker zadnje čase nekateri precej govore in pišejo o tujem prometu, naj omenim zanimiv primer, ki bi moral zanimati vse pospeševalce tujega prometa.
 Nedavno sem bil v tajnistvu Avtomobilnega kluba priča za naše razmere zelo žalostnega dogodka. Nekdo Berlinčan se je pripeljal z avtomobilom od Maribora z namenom, da obišče za dalje časa našo proslavljeno Dalmacijo. Bil je, kakor je pripovedoval, silno navdušen za našo rivierno in se je v duhu že kopal nekje pri Dubrovniku, toda čim dalje je »prodiral« v našo ljubo deželo, tem bolj ga je minovalo navdušenje, kopal se je pa samo še v potu svojega obraza. »S tanki bi se šlo«, je dejal, »z avtomobilom pa nikakor ne«. Ko so mu uradniki v tajnistvu povedali, da so pri nas skoraj približno povsod enake ceste, ga ni moglo odvrniti več nobene prigovarjanje, da bi se ne odpeljal po najkrajši poti proti Planini, odkoder drže

k morju lepe ceste. Dejal je, da je sicer naša država prekrasna, toda da so vse te krasote nedostopne.

Bil sem zelo presenečen nad vsem tem, toda še bolj sem se začudil, ko so mi povedali, da je to že stara pesem in da se mnogo voženj v našo lepo Dalmacijo konča v Planini pri Raketi. Kljub temu so se med nami optimisti, ki pravijo, da bo kmalu konec naše cestne mizerije, saj so letos začeli na pristojnih mestih pobirati prispevke za cestni fond po dveh različnih uredbah za isti namen. S tem denarjem bodo kmalu začeli graditi ceste, pravijo optimisti, in vseh koncih in krajih. Mnogo pa je tudi pesimistov in nekateri med njimi pravijo, da bi bilo morda dobro tudi pobirati prispevke za druge namene, na primer za razdiranje cest, kajti ko bodo naše ceste takšne, da bo moral ostati pri nas vsak, ker se ne bo mogel več odpeljati po njih, bodo tudi služile našemu tujskemu prometu. To pa je vsekakor potrebno!

Ljubljanski mestni svet

Odobritev računskega zaključka Mestne hranilnice — Izplačilo terjatve trdnice Siemens-Schuckert

Ljubljana, 7. junija
 Včeraj popoldne je bila seja mestnega sveta. Po otvoritvi je župan postal spomin pokojnega trgovca Viktorja Rohmanna, ljubljanskega meščana in nedavno umrlega upravnika in sourednika »Kronike«, Pavla Debeveca.

Župan je nadalje poročal o obnovljenju tramvajске proge od magistrata do Florjanske ulice, kjer so bila istočasno izvršena tudi kanalska, vodovodna in instalacijska dela. O prihodnji seje upravnega odbora Zveze mest kraljevine Jugoslavije je ministrstvo pravde odobrilo in nakazalo 360.000 din za kositno vojnih žrtv na pokopališču sv. Križa. Že začeta dela bodo do konca jeseni. Mestna občina je v začetku maja prenesla posmrtno ostanke slikarja Ivana Groharja in pisatelja Franja Masla Podlimbarskega s pokopališča sv. Križa v častno grobnico v gaju zasluženih na Narvo. Sredi maja je mesto prevzelo v last in varstvo spomenik zdravniku dr. Eda Šlajmerja, častnega meščana ljubljanskega. V zadnjem času je mesto pridobilo tudi umetniško izdelani vojniški kiparja Robbe in so ga postavili pod arko de magistrata.

Župan je nadalje predstavil mestnemu svetu velikega dobrotnika in očjega rojaka, vseučiliškega profesorja, doktorja filozofije, prava in medicine Fr. S. Kommeria iz Chicago, ki je l. 1923 daroval

ustanovo 100.000 din za naraščajočo mladino in ki jo upravlja mestna občina. Profesor Kommer je postal iz revnega izseljenca najvidnejši predstavnik slovenstva v Ameriki in je postal profesor na čikaški univerzi, kjer deluje že 30 let. Župan je odličnega gosta pozdravil v imenu mesta Ljubljane in mu izročil častno darilo, bronasti kip ljubljanskega zmaja. Mestni svet je z navdušenjem odobravaljem pozdravil gosta, kakor so podelili dr. Kommerlovo ustanovo z vnesku 3000 din gimnaziju Jožetu Jančarju, dijaku VI. razreda.

Po odhodu odličnega gosta je mestni svet prešel na dnevni red in sicer na poročilo načelnika finančnega odbora prof. Dermastja. Soglasno je bil odobren računski zaključek Mestne hranilnice ljubljanske, pri čemer je m. s. dr. Bohinjec izrazil željo, da bi hranilnica dala nekoliko več za delavska stanovanja, kar sta župan in poročevalec obljubila. Odobreno je bilo nadalje izplačilo terjatve trdnice Siemens-Schuckert nasproti Maloželezniki družbi v znesku 1.834.000 din. Znesek bo posodil pokojniški sklad mestnih udeležencev. Posojilo se bo obrestovalo po 5% in vračalo v mesečnih obrokih po 150 tisoč din. Odoben je bil nadalje načrt za razširitev mestnega vodovoda v znesku 150.000 din.

Pri referatu gradbenega odbora so bile odobrene prošnje glede parcelacije. Po predlogu kulturnega odbora je mestni svet preimenoval Muzejski trg v Valvazorjev trg in Pustoto v Prelovočvo ulico. Ljubljanskemu velesejmu se je dovolila uporaba mestnega grba na reklamnih tiskovinah. Na predlog personalno-pravnega odbora je bila odobrena darilna listina in častno darilo novi veliki torpedovki »Ljubljana«. Mesto bo poklonilo mestni bronasti grb, sliko Ljubljane in Kroniko.

Na koncu so obravnavali še poročilo trošarinskega odbora. Večino ugovorov proti raznim občinskim dajatvam so zavrnili zaradi neosnovanosti. Javni je sledila še tajna seja.

Boleznica

KOLENDAR
 DANES: Sreda, 7. junija katoličani: Robert Bogomil
 JUTRI: Četrtek, 8. junija katoličani: Sv. Rešnje Telo, Medard
DANESJE PRIREDITVE
 KINO MATICA: Zeleni cesar
 KINO UNION: Želja po večni mladosti
 KINO SLOGA: Gospa milijonarka
 IZREDNI OBČNI ZBOR »POKOJNINSKEGA SKLADA ZA ZDRAVNIŠKE VDOVE IN SIROTE« ob 18. v restavraciji hotela Struželj
 UMETNOSTNA RAZSTAVA FRANCETA KRALJA v Jakičevem paviljonu
 II. SKLEPNA PRODUKCIJA SOLE GLASBENE MATICE ob 18.15 v mali harmonični dvorani
PRIREDITVE NA PRAZNIK
 KINO SIKSA: Vse za ljubezen
 OSTALI KINEMATOGRAFI ISTI SPORED
 SOKOL ZGOR. SIKSA telovadna akademija ob 17.
DEZURNI LEKARNE
 SREDA: Dr. Piccoli, Tyrševa cesta 6, Hovčev, Celovška cesta 62, Gartus, Moste — Zaloška cesta
 ČETRTEK: Dr. Kmet, Tyrševa cesta 43, Trnkovec ded., Mestni trg 4, Ustar, Selenburgova ulica 7
 MESTNO DEZURNO ZDRAV. SLUŽBO bo opravljala od srede od 8. zvečer do petka do 8. jutraj mestna zdravnica dr. Žitko Jožica, Pietersnikova 13/L, telefon št. 47-64.

Naše gledališče

DRAMA
 Začetek ob 20. uri
 Sreda, 7. junija: Utopljenca, Red Sreda
 Četrtek, 8. junija: zaprt
 Petek, 9. junija: zaprt
 Sobota, 10. junija: Neopracena ura. Premiera. Premierski abonma
 Nedelja, 11. junija: Utopljenca. Izven. Znižane cene
 ★
 Zadnja letošnja premiera bo v soboto 10. t. m. za premierski abonma. V režiji prof. Šesta se bo vprizorila »Neopracena ura« Bekefija. V njej je zaposlen velik del našega dramskega ansambla.
OPERA
 Začetek ob 20. uri
 Sreda, 7. junija: ob pol 20. uri: Lohengrin. Red A. Gostuje ga Vera Majdičeva
 Četrtek, 8. junija: Pod to goro zeleno. Izven. Globoko znizane cene od 24 din navzdol
 Petek, 9. junija: štirje grobljani. Red Četrtek. Gostovanje Boža Vičarja
 Sobota, 10. junija: Trubadur. Izven. Znižane cene. Gostovanje Mire Basičeve in tenorista Ilija Žžka
 Nedelja, 11. junija: Roxxy. Izven. Znižane cene od 24 din navzdol
 ★
 Gd. Vera Majdičeva bo pela drevi vlogi Elze v Wagnerjevi operi »Lohengrin«. Ostala zasedba: Kogejeva, Franc, Betetto, Janko in Dolničar. Zasedba je odlična, delo veličastno in eno najbolj priljubljenih, kar jih je napisal slavni skladatelj Wagner. Nocojšnja izvedba je poslednja v letošnji sezoni. Drigint: dr. Svara, režiser: Primožič. Opozarjamo, da je začetek predstave točno ob pol 20. uri zvečer. Predstava bo za red A.

Kdor želi mnogo prijetne zabave, naj poseti jutri na praznik zvečer opereto »Pod to goro zeleno« v opernem gledališču. Veljali bodo cene od 24 din navzdol.
 Red Četrtek ima ta teden svoj predstavo zaradi praznika v petek 9. t. m. Peli bodo »Štiri grobljani«; mesto obolevale Banova bo gostoval tenorist Boža Vičar iz Zagreba.

V soboto bomo čuli v operi novega tenorista G. Ilijo Žžaka iz Splita. Ima izredno lep mešan glas ter italijansko šolo. Pel bo glavno tenorsko vlogo v Verdijevi operi »Trubadur«. Leonora bo gdnja Basičeva, ostala zasedba kakor običajno. Predstava bo izven abonmaja, po znižanih cenah.

Predor pod kanalom La Manche

Kanal La Manche, ki loči Anglijo od Francije, je velika ovira za promet med obema državama. Zato se je že davno sprožila misel, naj se zgradi pod morjem predor, ki bi tvoril direktno zvezo med Anglijo in kontinentom. Francozi so brez izjeme pristali te ideje, med Angliji pa so mnjenja deljena. Boje se, da bi se le kdaj skozi ta predor ne izvršila invazija sovražnih armad. Zadnjikrat je bil predlog za

Obrambni zbor ljubljanske sokolske župe v Kočevju

Lepo uspela sokolska manifestacija

Kočevje, 6. junija
 Letošnja glavna skupščina ljubljanske sokolske župe je poleg obveznega sokolskega kočevskega darilja, na predlog društva Kočevje osvojila tudi nasvet, naj bo letos v Kočevju obrambni zbor, obvezen za vse edince s področja župe in podpre delo kočevskega Sokola, ki si je zgradil lasten dom.

Kočevski Sokoli so z veliko ljubeznijo prevzeli težko nalogo organizacije tega zbora. Ničesar se niso strašili, ne truda in ne dela. Vsa dela je čakala sokolska dvorana, vsa praznično razpoložena so čakala naša srca na množice sokolskih sester in bratov, ki so javili svoj obisk.

Jutro v nedeljo 4. junija je vstalo lepo, nebo tako čisto, kakor da se je nalašč pripravilo za ta naš praznik. Čeprav ni mesto samo kazalo nobenih posebnih znakov, vse zvestave, ki so visele s hiš, bi mogel prešteti na prstih ene roke, so bila naša srca vendar praznično razpoložena.

Že pred 8. so se zgrinjali člani v krojih in drugo članstvo na kolidor k sprejemu. Ko so izstopili dragi bratje iz vlaka in smo jim po br. prosvetarju zaklicali iskren zdravo, se je z godbo Sokola I. Tabor na čelu in s spraporji, formalni sprevod za pohod pred Sokolski dom. Že ta pohod sam je skoro prekašal povorke prejšnjih let. In veselje na licih in sreča v očeh in pogum v srcih, vse to je dalo slutiti, v kako prelepo sokolsko in narodno manifestacijo se bo razvilo to sokolsko slavlje.

Na lepo okrašenem odru, kjer so bili postavljeni pod sliko našega najvišjega starostnega praporja vseh sodelujočih edinc, je otvoril občni zbor br. Sadar, starosta kočevskega Sokola. Očrtal je naše delo in vse napore in je na to nazdravil Nj. Vel. kralju Petru II., kateremu je zbor poslal pozdrave udanosti s prošnjo, da ta Sokolski dom sprejme v svoje varstvo in da dovolji, da se imenuje po njem: Sokolski dom Kralja Petra II. v Kočevju. Nato je naslovil br. starosta, ko se je zahvalil vsem za udeležbo in posebno župnemu vodstvu za pomoč ter vsem župnim edincam za sprejetje sklepa o tem zboru, na župno vodstvo in na vse sodelavce v župi apel, naj se konsolidira vse, kar sokolsko čuti in misli, da bo sokolska župa Ljubljana v teh težkih časih ponovno dokazala, kako so nam dragi sokolski cilji in naloge. Končno si je izgovoril tudi pooblastilo, da sme sokolsko društvo Kočevje poslati posebno zahvalo vsem sokolskim društvom in četam, ki so pomagale urediti našo manifestacijo. Godba je med tem zaigrala »Le napreje« in državno himno.

Od vseh burnih pozdravov se je javil k besedi prvomestni Družbe sv. Cirila in Metoda br. inž. Mačkovšek, ki je v kratkih in jedrnatih besedah očrtal pomen dejstva, da so si Sokoli v Kočevju zgradili lastno streho ter tako potrdili naše uverjenje, da bo družba kakor doslej tudi v bodoče znala ceniti napore in delo kočevskih Slovencev in Sokolov za boljše bodočnost in srečo.

Sledili so referati br. župnega prosvetarja Merčuna o pomenu obrambnega zbora, br. Zupanca iz Stare cerkve o naporih in delu kočevskih Sokolov za ustvaritev davne zamisli zgraditi si lasten dom, ter br. Figarja, prosvetarja domačega društva o sokolstvu in naših obrambnih problemih. Vsi referati so bili globoko zajeti in so želi priznanje poslušalcev.

Med tem pa so že prihajale na zletni prostor četa za četo Sokolov in Sokolice, peš na kolesih z luksuznimi in tovrstnimi avtomobili. Vršile so se vaje vseh oddelkov za nastop. Vrelo je ko v čebelnjaku in do popoldneva pred odhodom povorke se je zbralo preko trideset tovornih avtov in en avtobus, ki so pripeljali na naš zbor stotine in stotine naših bratov z vsega področja ljubljanske sokolske župe, celo iz daljnega Logatca in šmartnega pri Lj. tji, ter nešteto nam še posebno dragih gostov iz Novega mesta, Črnomlja in Metlike.

Ob 13. je krenila povorka na slavnostni pohod, vzvalovila je in vzkliknila, da je odmevalo mesto klicev naših sokolskih sre.

Na čelu br. Ličen s tehničnim odborom, ki pa je bil deloma razdeljen tudi na posamezne oddelke, nato godba Sokola I. 21 članski praporov, starešinstvo in 148 članov v krojih, za njimi 92 članic v krojih, 10 naraščajskih praporov, 136 moškega naraščaja, 160 ženskega naraščaja, dečki prapor iz Logatca, 72 moške dece in 32 ženske dece, nato godba Sokola iz Ribnice za njo narodne noše, članice v civilu z znakom in nato člani v civilu z znakom, tako da je vsa povorka štela skupno okrog 1000 ljudi, kar znači, da je to bila najlepša in največja povorka kar jih je po osvojenju korakalo po kočevskih ulicah.

Prekipela so nam srca, ko smo korakali strumno in ponosni po ulicah slovenskega Kočevja. Z oken zavednih slovenskih družin in s hodnikov so doneli pozdravi in se je vsipalo cvetje. Vse mesto je odmevalo muzike, petja sokolskih pesmi, vzklikov domovini in kralju, žarelo prelepih rdečih sokolskih srajc.

Kmalu po 14. se je pričel telovadni nastop. Na lepo okrašenem telovadišču, ob-

zgradbo predora v debati l. 1930 pred angleško zbornico, toda bil je zavrnjen, dasi z majhno večino samo 7 glasov. Danes je razpoloženje v Angliji mnogo bolj ugodno za to zamisel in zopet se je začela agitacija za njeno izvedbo.

Predsednik francoskega odbora za ta predor je podal zanimivo izjavo o delih za njegovo zgraditev. Po njegovem mnenju bi se delo dovršilo v 5 letih. Predor bi bil dolg 43 kilometrov, od teh bi jih bilo 42 pod morjem. Najprej bi se moral zgraditi manjši provizorični predor, potem šele bi se ta razširil in izgradil v dva sporedna predora, ki bi imela po 6 m v premeru. Milijoni ton zemeljske krede bi se izveleki postopno s pomočjo zračnih črpalk. Narčte je izdelal francoski inženjer Fougereol. Stroški bi znašali 30 milijonov funtov sterlingov, toliko kakor veljajo tri moderne vojne ladje oklopnice. Računajo, da bi vsako leto potovalo skozi predor 3 milijone ljudi, cena vožnje pa bi bila za 20 odstotkov nižja od sedanje. Letni dohodki bi znašali 3 milijone funtov sterlingov; vzdrževalni stroški pa bi bili letno 600.000 funtov.

robljenim z mlaji, na katerih so v vetru vihrale zastave vseh slovanskih narodov, se je zbrala vsa velika sokolska družina k pozdravu državni zastavi. Ob sviranju državne himne se je počasi dvigala ob jamboru, dokler ni moglo zaplapolati preko telovadišča in nad dom, kot bi simbolno bilo prikazano, da sta prostor pred domom in ves dom in vse, kar se je zbralo pod okriljem te trobojke, vdano kralju in domovini. Po odsviranju himne Hej Slovani, se je pričel telovadni nastop.

Nastopilo je 67 moške dece, 26 ženske dece, 114 moškega naraščaja, 114 ženskega naraščaja, 80 članic in 96 članov. Na orodju (preskok čez konja, drog, krogi in bradlja) je nastopilo skupno 28 bratov.

Po končanem nastopu se je razvila prelepa sokolska narodna zabava, ki je trajala pozno v noč. Gostje so se polagoma razhajali, mi pa smo jim stiskali desnice z zagotovili, da se še vidimo in da jim tudi mi vrtnemo obisk, ko bomo poklicani.

Obrambni zbor v Kočevju je pokazal našo visoko moralno silo in našo zavest in hotele: braniti kar je naše do zadnjega moža in ne dati več niti pedi naše zemlje, ne enega svojega človeka.

Istočasno pa je naš pogled obrnjen že tudi v bodočnost, ko nas čaka še mnogo naporov in dosti dela, preden bo naš dom zgrajen. Vendar so najhujše težkoče prebrodene in gledamo z zaupanjem v bodočnost, saj nismo sami. To ste nam pokazali v nedeljo vsi vi, ki ste prihiteli od vseh psov na naše slavlje in nam pokazali svojo pripravljenost pomagati nam! Kočevski Sokoli so vam hvaležni.

Ozpod sita

Med bogatimi in revnimi ljudmi so potrebni posredovalci. Premožni človek si romaka ne razume, ker ne pozna njegovega življenja, ker so mu njegovi križi in težave tuji. Če potirka reče neposredno na njegova vrata, se redko odpro. Pomagati morajo posredovalci, dobri ljudje, ki sami nimajo toliko, da bi pomagali vsem revežem, ki jih pa tuje gorje boli in ga po svojih najboljših močeh lajšajo. Prve med takimi dobrotniki so naše dame, članice raznih narodnih in dobrodelnih društev. Kakor čebeliče marljive so vedno pripravljene prijeti za vsako delo in pomagati trepečemu bližnjemu. Če bi ne bilo njih, bi bilo bede med nami še mnogo več.

In kako nevažljivo je njihovo delo! To vedo najboljše sate. Koliko grenkih občutkov so že imele in koliko trpkih, ponižujočih besed so morale že preslišati pri svojem plemenitem delu. Kar poskusite stopiti na vogal ali pa hoditi po mestu in zbirati prostovoljne prispevke v ta ali oni dobrodelni namen. Prepričali se boste, da je vsako težko delo lažje in prijetnejše, tudi ono trpina-rudarja v rudniku.

Oni dan so zbirale naše vrle dame prostovoljne prispevke za siromašne otroke. Pa se je pripetilo eni, da je videla znanega petičnega ljubljanskega gospoda, kakoj je prihajal proti nji. Ta bo pa dal nekaj dinarjev, si je mislila. Čim jo je pa gospod opazil, jo je ubral čez ulico na drugo stran in se v velikem toku izognil svoji človečanski dolžnosti. Gotovo pri tem niti zardel ni, pač je pa nanesel njega zardela dotična dama. Sramovala se je zanj. Drugi se je primerilo, da je ustavila mimoidočega tudi uglednega ljubljanskega gospoda, pa jo je ves nejevoljen pogledal, rekoč: Gospa, vi se pa že kar poklicno pečate z dobrodelnostjo. In odšel je naprej, ne da bi žrtvoval le en dinar za revne otroke.

Dobrodelnost je stvar srčne omike in nikomur je nečemo vsiljevati, če je sam nima. Čisto nekaj drugega je pa tako nedostojno in žaljivo splošnje obziranje nedolžne dame, ki žrtvujejo v nesebičnem delu za bližnjega ne samo svoj prosti čas, temveč v naših razmerah žal prepogosto tudi svoje živce. Vsaj toliko lahko zahtevamo od take gospode, da ne bo žalila človeškega čuta fistih, ki ga še imajo.

Tragičen konec potovanja z džunko

Ameriški pisatelj in pustolovec Rihard Halliburton, ki je skušal premeriti Tih ocean na krovu čitajske džunka, je menda utonil, kajti že od 24. marca ni o njem nobenega svida. Nekaj časa so ga iskali po svetovnih morjih, zdaj pa so iskanje opustili, ker so spreviedeli, da ne pomaga nič. Domnevajo, da jo Halliburton postaja žrtev tajfuna, kajti džunka, s katero se je vozil čez Pacifik, je bila majhna ladja. Zadržje Halliburtonovo sporočilo je prišlo 24. marca. Javil je, da se ladja nahaja 1600 km zapadno od Midwayskih otokov. Pisatelj se je v Ameriki najbolj proslavil s svojo prvo knjigo, ki nosi naslov »Od kraljevske ceste do romantike«. Tudi naslednji publikaciji »Slavni pustolovec« in »Novi svetovci« sta zbudili dožaj pozornost.

Spomenik kralju Aleksan- dru Zedinitelju v Trbovljah

Trbovlje, 6. junija. Silen udarec, ki je pred 5 leti s tragično smrtjo ljubljenskega kralja zadela ves naš narod, je žalostno odjeknil tudi v vsej dolgi trboveljski dolini.

Ze prva leta po marsejski tragediji so bile sprožene misli, da bi se v Trbovljah postavil pokojnemu viteškemu kralju Aleksan-

Lani se je osnoval v Trbovljah odbor z nalogo, da zbere sredstva in pripravi vse potrebno za postavitev kraljevega spomenika. Odbor je šel takoj na delo in posredovalo se mu je zainteresirani za to patriotsko akcijo vse vidneje čutili, ki so delo hvalevredno podprli. Kot ena prvih darovalcev je Trboveljska premogokopna družba prispevala za spomenik znesek 15 tisoč din, s čimer je bila postavljena nadaljnja akcija na trden temelj.

Izmed osnutkov, ki so jih predložili posamezni umetniki, je odboru najbolj ugodilo delo Franca Repiča, ki je postal s tem tvorec kraljevega spomenika v Trbovljah.

Spomenik, ki bo odkrit v nedeljo 18. t. m., bo postavljen ob glavni cesti, ki vodi skozi Trboveljsko dolino ob Sokolskem domu. Ozadje spomenika tvorijo v polkrogu zasajeni topoli, za njimi pa se v daljavi dviga Ostenk, zadaj pa Mrzlica. Soha spomenika, ki predstavlja cel lik pokojnega kralja v nadnaravni velikosti (2,15 m), je vilita v bron. V generalskem plašču, s sabljo v levi roki, stopa kralj v koraku naprej, kakor bi hotel stopiti med svoj narod in kaže s kretljivo desno roko s sproženimi tremi prsti svojo misel o troedinem narodu. Na obrazu ima rahel nasmešek, ki je bil za pokojnega kralja tako značilen. Podstavek, na katerega bo spomenik postavljen, je iz granita in je 80 cm visok.

Priprave za odkritje spomenika so v polnem razmahu. Bo to eden največjih praznikov prebivalstva trboveljske doline, ki se brez razlike stanu in prepričanja pripravlja, da izrazi s svojo prisotnostjo pri odkritju svojo globoko ljubezen, spoštovanje in vdanost onemu, ki mu je ustvaril in zedinil domovino in ohranil mir.

Po vsej priliki se bosta slovesnosti odkritja spomenika udeležila tudi kraljev zastopnik in četa naše hrabre vojske. Zaprta je bila četrtinska voznina po železnici, ker obeta biti tudi udeležba od zunaj izredno velika.

Vsekakor bo ta patriotska prireditev ena največjih v zadnjih letih v naši dolini in zato že danes opozarjamo društva kakor posameznike, da se zanj primerno pripravijo.

V nedeljo bo slovesno otvorjen Valvazorjev dom

Kranj, 7. junija. V nedeljo 11. t. m. bo otvorjen novo zgrajeni »Valvazorjev dom« pod Stolum, ki ga je zgradila aglina podružnica SPD v Kranju. Z nedeljsko slavnostjo bo oficijelno predan dom v rabo planincem, ki jim stara kočja ni mogla več ustrezati, saj je bila grajena za druge namene in je le v skromni meri odgovarjala najnujnim zahtevam turistične kočje. Prejšnja kočja je bila namreč že nad 300 let stara in jo je namenil baron Zoiss rudarjem, ki so tukaj kopali rudo in jo odvažali na Jesenice. Pozneje je postala last K. I. D. in je končno 1. 1919. prešla v roke osrednjega odbora SPD, skrbela pa je zanj podružnica v Kranju. V lanskem letu je kupila kočjo kranjskega podružnika, ki se je v pogodbi zavezala, da zgradi novo stavbo najpozneje do 1. 1940.

Podružnica SPD v Kranju je takoj pristopila k delu in je že lani dogradila moderen planinski dom, ki je bolj podoben gorskemu hotelu kakor planinskemu zavetišču. Novozgrajeni dom ima namreč lepe sobe z eno ali dvema posteljami, lepo obednico, kuhinjo, posebno sobo, točilnico, shrambo za živila itd. V podstrešju je skupno ležišče, ločeno za ženske in moške, in dve sobi, nad podstrešjem je su-

šilnica za meso, pripravljeno pa je tudi vse za eventualna skupna ležišča. Vsi prostori kakor tudi stranišča so oskrbljena z vodo, ki so jo zajeli nad kočjo. V kleti je nameščena poleg shramb tudi kopalnica s toplo in mrzlo vodo tako, da je kočja res prvovrstno opremljena. Ko bo speljana do kočje tudi elektrika — električna napeljava po kočji je že montirana — ne bo domu manjkalo nič, kar bi ga ločilo od udobnega hotela.

Dom je bil zgrajen po načrtih inž. Kobeta, ki je odlično rešil nalogo in do skrajnosti izrabil prostor. Zazidana plošev meri nad 140 m², vsi stroški za gradnjo in opremo doma pa znašajo 350.000 din. Prav gotovo se ne bi izplačalo graditi tako impozantnega doma, če ne bi bil prostor tako idealen. V višini 1180 m je postavljen »Valvazorjev dom«, a do njega je z železniške postaje Žirovnice komaj poldrugo uro prav zločne hoje. Za tako majhen trud je planinec tisočkrat poplakan s krasnim razgledom, ki se nam nudi s točke, ki je ena najlepših na Stolu, Pogled nam nehoti uide na Bled, na Vrbo, Radovljico, Sv. Jošt in dalje prav do Ljubljane. Lepo vreme pa nam razkrije tudi Julijske Alpe v vsej očarljivosti z vncem ostrih in resnih vršacev, ki obdajajo gorensko kotlino. Tudi krasni izleti so mogoči z »Valvazorjevega doma«, n. pr. proti Javorniku, na Potoško, Žirovniško in Zabreško planino, kjer pa želi, se lahko povzpne tudi na vrh Stola v Prešernovo kočjo.

Ustrezajoč vsem pogojem se bo dom kmalu razvil v gorsko letovišče, ki bo zaslovelo ne samo pri nas, ampak se bo slavilo krasno postojanko raznesla tudi drugam. Kres, ki bo zagorel na predvečer otvoritve pred »Valvazorjevim domom«, bo označil prvi korak k velikemu razvoju te postojanke, za katero sta podružnica v Kranju, zlasti pa njen načelnik g. Rojc A. žrtvovala toliko truda. Obenem bo kres naznanil tudi uvod k nedeljski svečanosti, ki bo pričela ob 10. z mašo, blagoslovitvijo in nagovorom načelnika. Otvoritvi bo sledila planinska zabava, na kateri bodo sodelovali iz prijaznosti tudi ugledna pevstva in godbena društva. Ob otvoritvi »Valvazorjevega doma« moramo podružnici le čestitati in želimo, da bi jo ta dogodek podžgal k nadaljnjemu uspešnemu delu. Planinci in planinke 11. junija vsi na Stok k otvoritvi doma! Dokazimo, da znamo ceniti požrtvovalnost tovarišev planincev.

Ugodnosti planincev članov SPD

1. V planinskih postojankah: a) Člani SPD plačajo na planinskih postojankah izdatno znižane članke pristojbine za prenočnico in vstopnino; b) imajo prednost pri oddaji prenočišč pred nečlani; c) imajo pravico do cenjenih enotnih jedil za člane; d) smejo proti odškodnini, če je prostor, prositi oskrbnika, da skuha jedila, ki jih prinesejo s seboj; e) imajo pravico do kropa za čaj.

2. V obsejnim prometu: Planinci, člani SPD, ki se izkažejo na obsejnim planinskem ozemlju s pravilno izdano izkaznico, se smejo tam prosto kretati. Priporočila se vsem turistom, da so napram graničarjem vljudni in da jim takoj pokažejo člansko izkaznico. Za prekoračenje jugoslovenskonemške meje v planinah je potrebno, da je članska izkaznica SPD overovljena od pristojne politične oblasti.

3. Na železnicah: Člani SPD imajo pravico do polovične normalne voznine v II. in III. razredu, če potujejo v skupinah najmanj 4 oseb. To-

zadnevne objave za vsako smer izdajajo pisarne podružnic SPD.

4. Na parnikih: a) Dubrovačka plovnitba: Skupine najmanj 5 članov SPD imajo 25 odstotni popust normalne vozne cene; b) Jadranska plovnitba: 50% popust od normalne vozne cene, ako potujejo člani SPD na parnikih te družbe v skupinah najmanj pet oseb.

5. Na avtobusnih progah: a) Ljubljana - Cerklje — avtopodjetje Zuzek: Člani SPD uživajo 33% popust normalne vozne cene pri vožnji tja in nazaj, ako se izkažejo, da so posetili Dom na Krvavcu; b) Ljubljana - Celje, Ljubljana - Gornji grad - Logarska dolina in Ljubljana - Domžale - Moravce avtobusi Avtoprometne družbe: Člani SPD uživajo na teh progah 25 % popust normalne vozne cene (pokazati člansko izkaznico); c) Na progi Bohinjska Bistrica - Savica - avtopodjetje »Triglav«, za člane znižana voznina: od Boh. Bistrice do Sv. Janeza 7 din, do Zlatotoga 12 din, do Savice 18 din; d) Na progi Kranj - Jezersko za člane SPD zni-

žana voznia 20 din; znižana povratna cena 30 din; e) Celje - Mozirje - Logarska dolina: Za člane SPD znižana voznina 24 odstotkov za tour-retour vozovnice; f) Zuzemberk - Stična, avtopodjetje Vehovec: Člani SPD imajo 30% znižano voznino.

Za planince je koristno in nujno, da so člani SPD ter je v njihovem interesu, da obnovijo članarino za 1. 1939 oziroma, da takoj prijavijo svoj pristop v SPD. Podrobne informacije dobite v pisarni SPD Ljubljana, Aleksandrova cesta 4-I.

Privatni izpiti na srednjih šolah

Ljubljana, 7. junija. V zadevi privatnih izpitov na srednjih šolah doznajamo, da je prosvetno ministrstvo pooblastilo banke vseh banovin, da smejo na svojih upravnih področjih dovoliti privatistom polaganje izpitov proti plačilu taks, ki so bile doslej v veljavi. To naj velja za vse privatiste, ki sami ali pa starši plačajo manj kakor 700 din davka Gimnazijske ravnateljstva so bila o tem telefonsko obveščena, vendar pa so skoro vse gimnazije že same vztrajale na dose-danjih nižjih taksah, kar jim je vsekakor v čast in priznanje!

1.a v luskinah, pakovan
NAFTALIN
v 100 kg lesenih sodih neto-težina
prodaja po zelo ugodnih cenah

Stanko Florjančič,
kemo-tehnični predmeti, Ljubljana
Poštni predal 231 — Telefon 20-82.

Iz Kamnika

— V Kamniku ob lepih nedeljah ni zdravnik. Zdravniški stan je težak. Noč in dan mora biti zdravnik na razpolago bolnikom in ob vsakem času nuditi prvo pomoč ponesrečenim. Naj bo lepo ali slabo vreme, zdravnik mora iti tja, kamor ga kličejo. V Kamniku imamo štiri zdravnike, kljub temu pa se je v nedeljo zgodilo, da ni bil niti eden na razpolago, ko so iskali prvo pomoč za ponesrečenca, ki se je prevrnil z motorjem, ko je prišel v Kamnik na tombolo. Poškodbe sicer niso bile tako težke, ali lahko bi bilo huje in kaj bi bilo potem. V interesu javnosti prosimo, da se zdravniška služba v Kamniku uredi tako, da bo ob nedeljah vsaj en zdravnik na razpolago morebitnim ponesrečenim ali nenadno obolelim.

Iz Novega mesta

— Sprejemni izpit za I. razred drž. re-alne gimnazije v Novem mestu. Z 10 din kolikovane prošnje bo ravnateljstvo sprejelo od 20. do 23. junija. Prošnji je treba priložiti rojstni list in izpričevalo o dovršeni ljudski šoli. K izpitu bodo pripuščen učenci, rojeni v letih 1926, 1927, 1928 in 1929. Izpiti bodo 24. junija. Ravnateljstvo.

Za izlete samo

TIČARJEVE SERVIJETE!

Jubilej tržiške meščanske šole Zavidljivi uspehi 20 letnega dela

Pravkar je v zatonu dvajseto šolsko leto tržiške meščanske šole. Ustanovila jo je slovenska narodna vlada na prošnjo tržiške občine in na predlog takratnega po-verjenika za narodno prosveto prof. Verstovška. Tržič je dobil tako prvo slovensko meščansko šolo, ki jo je poklical v življenje svobodni slovenski narod sam. Za prvega ravnatelja šole je bil imenovan Lajovic Albin, ki je vodil šolo skoro polnih petnajst let, do 1. 1934, ko je bil premeščen v Ljubljano. Tržiška meščanska šola je edina slavila svojo desetletnico, edina siavi danes svojo dvajsetletnico. Zakaj? Zato, ker si je vsa leta od ustanovitve dalje ustvarjala svojo posebno tradicijo. Smelo trdim, da je tržiška meščanska šola med svojimi vrstnicami edina, ki je od vsega začetka tkala med svojimi gojenci niti, ki so povezovali i dijakke i učitelje i stareše tako tesno v eno družino, da čutiljo na toliko in toliko časa neodoljivo silo zopetnega svidenja in razgovora. Kaj je moglo ustvariti to očarljivo medsebojno povezanost? Kopica činiteljev, ki so vsi zapopadeni v edini besedi — vzgoja.

Tržiška meščanska šola je bila ustanovljena z namenom, da izpodmakne tla nemškemu mojim in predelavcem v tržiških trgovinah, da osamosvojijo tržiški obrtni in trgovski stan s pritokom zdravega obrtnega naraščanja, da pomagajo nadarjenim tržiškim otrokom do nadaljnjega strokovne izobrazbe v srednjih strokovnih šolah v državi in tudi izven njenih mej. Ob ustanovitvi tržiške meščanske šole je bil njen pokrajinski nadzornik dr. Leopold Poljanec, ki je imel najljubše pojme o tem, kakšne naloge naj izvrše slovenske meščanske šole. Njegov načrt je poleg znanstvenih predmetov postavil vzgojne predmete, ki naj jih meščanska šola goji v prav taki meri kakor prve. Vzgojni predmeti: petje, telovadba, klavir, gosli, tenopis, strojeplis, državnoznanstvo naj preobrazijo in prevzgoje mladino, da bo postala nositeljica narodne prosvete med najširšimi plastmi naroda. Kuhanje in gospodinjstvo naj da bodočim materam in gospodinjam veselje do družinskega življenja in naj jih nauči, kako se napravi prijetna domačija, kako se ustvari toplo ognjišče, ki je prvi pogoj za srečno družinsko življenje. Deška ročna dela naj pomorejo k pravičnemu ocenjevanju ročnih izdelkov, naj vzbude v dečkih veselje do — ustvarjanja.

Učiteljski zbor se je od vsega začetka z največjim veseljem oprijel idealnih navedil svojega nadzornika in jih izvrševal v še večji meri, kakor so bili podani. Načrtni predmeti so v stalnem izpraševanju na tekočem, vzgojni pa zahtevajo že po svoji naravi za svojo oceno in potrdilo priznanje javnosti. To je mogoče le pri javnih nastopih. Toliko šolskih akademij, bčičnic, kuharskih razstav, šolskih zabav, pozdravov tujim izletnikom, iger in koncertov, kolikor jih je priredila tržiška šola od svojega rojstva do odhoda ravnatelja Lajovice ni priredila nobena šola v dravski banovini ali pa v državi. In to so

Kino Natica
Predstave 16. 19. 21. 24.

Senzacionalni kriminalni
film o milijonarju, ki živi
dvojno življenje

ZELENI CESAR

Gustav Diessi (v dvojni vlogi)
Carola Höhn — Rene Deltgen.

GOSPA MILIJONARKA

Vesela in duhovita dunajska glasbena komedija o lažnih milijonarjih in pravih zaljubljenih.

KINO SLOGA — Tel. 27-30.
Danes ob 16., 19. in 21. uri

o lažnih milijonarjih in pravih zaljubljenih.

Najnovejše iz filmskega sveta

Zopet nekaj senzacionalnih porok in ločitev — Jan Kiepura na oddihu v Franciji — Shirley Temple je postala mlada dama

Kakor so pestri sporedi v kinu, tako je pestra kronika, ki se tiče življenja filmskih igralcev. Ker se največ ljubiteljev kina zanima za sentimentalno in ljubezensko kroniko filmskih igralcev, bomo to pot pričeli s to, kajti zadnji dnevi so prinesli nekaj presenečenj tudi s tega področja.

MADELEINE CARROLL

SE HOČE LOČITI

Iz Hollywooda so pred dnevi sporočili, da je Madeleine Carroll, ki je najslavnejša zvezda ameriškega filma, potrdila slišanje o njen ločitvi z izjavo, da noče več živeti v zakonu z možem angleškim kapitanom Filipom Astlejem. Vesti o ločitvi so prišle v Ameriko iz Londona, kjer kapitan Astley prebiva, a mislili so, da gre za senzacionalno brez podlage, kakršne uporabljajo nekatere agencije v reklamne namene. Madeleine Carroll je izjavila glede ločitve: Zelo mi je žal, da sem se morala odločiti za ločitev. Primorana sem živeti v Ameriki, moj mož pa noče zapustiti Anglije, zato ne morem več biti žena moža, ki hoče za vsako ceno ostati v Angliji. Madeleine Carroll je trenutno zaposlena v studiju v filmu, ki ima naslov »Ali so zakonski močje potrebni?«. Da se ne bi publika norčevala, ko bo izvedela, da je igralka in nosilka glavne vloge pred ločitvijo, je Carroll prosila režiserja, naj spremeni naslov filma.

MERLE OBERON

IN ALEKSANDER KORDA POROČENA

Pred tremi meseci so prišle iz Amerike vesti, da se je hollywoodska zvezda Merle Oberon omožila, in sicer tajno in dvakrat zaporedoma. Po nekaterih vesteh je postal njen mož mladi filmski igralec David Niven, po drugih vesteh pa znani filmski režiser in producent Aleksander Korda, predsednik filmske družbe »London Film« v Londonu. Vesti so bile neresnične. Pred dvema mesecema je odpotovala Merle Oberon na »Normandij« v Evropo. V pristanisku Le Havreja jo je čakal Aleksander Korda. Novinarji so oba vprašali, če se bosta vzela. Merle Oberon in Aleksander Korda sta odgovorila, da ni govora o kaki poroki. Pred nekaj tedni se je Merle Oberon nastanila na francoski rivieri v letovišču Cap d'Antibes. V soboto dne 3. t. m. je dopotoval Aleksander Korda v Cap d'Antibes. Merle Oberon ga je sprejela na kolodvoru. Bila je oblečena v svetloplavo obleko s krznemim plaščem. Odšla sta ta-

koj s kolodvora na občinski urad v Cap d'Antibes. Njuna poroka je bila doletena za opoldne. Tik pred poroko pa se je izkazalo, da je Korda pozablil v Londonu važen dokument. Premišljevali so, ali naj se poroka odgodi, dokler ne dobi Korda iz Londona potrebno listino, a Korda je bil nestrpen in je vztrajal pri tem, da se poročna ceremonija ne odgodi. Vrh tega je moral biti Korda v ponedeljek že v Londonu. Štiri ure pozneje je občinski urad dobil telefonično iz Londona sporočilo, da so Kordini dokumenti v redu. Ob 16. uri sta se Korda in Oberon odpravila zopet v občinski urad in 10 minut nato sta bila med njima. V ponedeljek sta bila že v Londonu.

MISS FOTO 1939 — DANIELLE VOROT

Gde. Danielle Vorot je bila izvoljena za »miss foto 1939«. Danielle Vorot je plavalnica, zelo vitka in nekoliko sramežljiva lepota, ki je zmagala proti 79 konkurentkinjam za naslov »miss foto«. Stara je 20 let in je Parizanka. V dolgi dobi je mnogo potovala in že od nekdaj je sanjala o filmski karieri. Dostoj je dobila že več manjših vlog v francoskih filmih. Njena želja je, da bi postala slavna filmska igralka, rada bi igrala tipe nežnih, sentimentalnih žensk. Izmed igralcev obuboje najbolj Ireno Dunne, izmed igralcev pa Vanela in Jeana Renouira.

MARTA EGGERTH IN KIEPURA

V PARIZU

Svojevrsen človek med slavnimi pevci je Poljak Jan Kiepura. Poje v vseh jezikih v koncertni dvorani, v operi, na ulici ali kjer koli pod milim nebom. V filmih smo ga slišali že peti z balkona, s strehe avto-taksija, na vlaku, v bazenu, v pisarni policijskega komisarja, v podzemni železnici, v restavraciji, na jamboru. Pel je že v saloni poslankov za fantastične vsote ali za zastoj za revne otroke in za brezposelne, pel je že pred kralji in diktatorji, živi kratkotalno samo za svojo pevsko umetnost. Njegov brat je tudi pevec. Kiepura se je oženil s pevko Marto Eggert. Ljubi življenje, ljubi svojo ženo, svojo tačo, ljubi publiko in aplavz. Živi samo za petje in poje zato, da živi. Ljubi vse, razen kadilcev in prepiha ter prehlajenih ljudi.

Zadnja leta z napornimi nastopi v vlaku, letalu in avtu so Kiepuru nekoliko iztrpala. Zdaj je prišel z ženo na oddih v Francijo, kjer je zelo popularen, kakor tudi njegova žena Marta, ki obvlada popolnoma francosko. Pred tremi leti ni znala niti besedice francoske. Madžarke imajo talent za jezike, kar je dokazala tudi Käte Nagy, ki nastopa v francoskih filmih. Marta Eggert bo nastopila na koncertih v Parizu in bo sodelovala v novem francoskem filmu. Na razpolago ima tri pevske vloge, vse tri so dobre, zato se doslej še ni odločila za eno izmed njih. Kiepura bo sodeloval v novem francoskem filmu, ki ga bodo začeli snemati še oktobra.

SHIRLEY TEMPLE V PRVI

DRAMATIČNI VLOGI

Pred dnevi je prišel v Ameriko na sporedni film »Mala princesa«, v katerem igra Shirley Temple prvič veliko dramatično vlogo. Shirley Temple dorasča in se razvija v ljubko mlado damo, ki ji otroške vloge ne pristajajo več tako kakor še pred leti. Zgodba filma kaže angleškega oficirja Crewa, ki se je šel boriti v Transvalu proti Burum v začetku tega stoletja. Svojo hčerko (Shirley Temple) je oddal v penzionat, kjer se hčerka ne počuti dobro. Po zapletenih dogodivščinah pobege, spozna budo in trpljenje ter najde zopet srečo, ko najde v neki bolnišnici svojega ranjenega očeta.

ZAKAJ SO PREPOVEDALI FILM

»ENTENTE CORDIALE«

Francoski film »Entente cordiale«, ki je filmska mojstrovina in delo slavnega režiserja Marcela Herberia, so v Angliji prepovedali. V filmu igrajo glavne vloge najboljši filmski igralci. V Franciji je prepoved tega filma v Angliji vzbudila razumljivo presenečenje, ker je režiser obdelal vse prizore s taktom in objektivnostjo. Film kaže zgodovinsko ozadje zveze med Francijo in Anglijo v zadnjem stoletju. V filmu igrajo glavne vloge člani angleške kraljevske hiše, katere so francoski igralci interpretirali z vsem potrebnim dostojanstvom. Mnogi Francozi so se razburjali zaradi prepovedi, ker niso vedeli, da obstoja v Angliji zakon, ki prepoveduje vzpiranje odnosa ali filmskih del, v katerih nastopajo člani angleške vladajoče dinastije, in sicer za tri generacije nazaj. Vsi angleški filmi s takimi sliži segajo v resnici samo do dobe vladanja kraljeve Viktorije. Francozi so upali, da bodo Angleži naredili izjemo za film »Entente cordiale«, ker kaže zgodovino zdaj aktualne zveze med Anglijo in Francijo. Film so pokazali v palači Buckingham kraljevi materi Mary. Kraljica Mary je bila ogrožena sprico nekaterih prizorov, ki kažejo kralja Edvarda VII. v separeju v kavarni »Cafe Anglais«, v splošnem pa ji je bil film všeč, a kljub temu je odredila, naj se film v Angliji prepove, dokler se ne vrne iz Amerike angleški kralj. Cenzura je film prepovedala samo v Angliji, ne pa tudi v dominijonih.

Pretekli teden sta se ločila znani francoski igralci Victor Francen in gledališka igralka Mary Marquet. Pred sedmimi leti sta prvič nastopila skupaj v gledališču Comédie Française v gledališkem komadu samo z dvema osebam, ki ga je spisal Paul Gerdard. Francen je igral moža, Marquet pa ženo. Tri mesece kasneje sta bila oba v resnici in ne samo na odru moč in žna.

**Ali sem prispeval za
sokolski dom v Trnovem?**

DOBRO GA POZNA

Soprog se odpravlja na potovanje, toda sam, ženo bo pustil zopet doma. Zato jo tolaži: Nekaj lepega ti bom prinesel.

— Jaz si že lahko mislim, kaj mi boš prinesel.
— No kaj?
— Umazane ovratnike in srajce.

DAME GOŠPODE

ELEGANTNE PLAŠČE
OBLEKE
KOSTUME

nudi
F. LUKIČ
Ljubljana, Tromostovje

DNEVNE VESTI

— Komisijončno zbiranje vstopnic na Ljubljanskem velesejmu bo 12. junija. Iz zbirane bodo vse prodane vstopnice razen ljubljanskih, razstavljaljskih, uslužbenških in inozemskih legitimacij. Vsaka vstopnica ima kupon, na katerega lastnik na piše svoje ime, odtrga od vstopnice in vrže v zapечатeno žaro ob glavnem vходу. Vsak obiskovalec naj vstopnico shrani. Vrednost dobikov znaša približno 100.000 din. Dobitki so razstavljeni na velesejmu v paviljonu K.

— Iz »Službenega lista«. »Službeni list kr. banske uprave dravske banovine št. 45, z dne 7. t. m. objavlja o skladu z vodila za preizkušanje materiala pri gradbenem ministrstvu, pravilnik o opravljanju izpita za pooblaščenega inženirja za tehnično kemijo in tehnologijo, pravilnik o dajanju zdravniške pomoči, strežbe in oddajanju zdravil, razveljavitev razpisa štev. 7440-IV., o carinjenju terpenina in surovega borovega katrana, odločbo o zaokroženju delov dinarja ob pobiranju telegrafskih in telefonskih pristojbin, in opozorilo glede naslavljanja pošilk občini Primskovo.

— Uradni podatki gradbenega ministrstva o letošnjih poplavih. Po podatkih hidrotehničnega oddelka gradbenega ministrstva so letošnje poplave najbolj prizadele Ptujsko polje, dolino Sotle, Savinje, in Krke, kjer je bilo pod vodo celo nekaj vasi. Skupna škoda je ocenjena nad 30.000.000 din. Izmed drugih banovin je pa bila najbolj prizadeta savska. Kolpa je poplavljena skupno 12.000 ha zemlje. Sa. va pa okrog 500 jutov pašnikov. Skupna površina poplavljenega zemljišča v Posavju znaša 40.000 ha. Škoda je ocenjena na okrog 20.000.000 din, vendar pa ni prišteta škoda na prizadetih poslopih v Karlovcu. V vrbski banovini je bilo poplavljenega 4.500 ha zemljišča, povečini pašnikov. Škoda znaša le okrog 1.000.000 din. V drinski banovini je bilo poplavljenega okrog 20.000 ha ozemlja in škoda je ocenjena na 6.000.000 din. V dunavski banovini so reke poplavljele 30.000 ha ozemlja, a škoda še ni ocenjena, ker se voda povsod ni upadla. V moravski banovini znaša škoda 3.000.000 din. Skupno znaša škoda zaradi zadnjih poplav nad 100 ml. ljonov din.

— Povečanje kapacitete borskih rudnikov. Največje podjetje v naši državi, ki izkorišča bakreno rudo »Anonimo francosko društvo borskih rudnikov«, stalno izboljšuje ter racionalizira rudniške obrate in s tem sporedno narašča produkcija. Produkcija bakrene rude v Boru je znašala predlanskim 650.000 ton, lani pa je 740.000, ali 14% več. Letos januarja so producirali 83.336 ton, februarja 86.990, v marcu 96.668 in aprila 76.314. Te številke dokazujejo, da se je kapaciteta borskih rudnikov zelo povečala in računajo, da do letošnje produkcije bakrene rude že dosega okrog 1.000.000 ton. Podjetje namerava razširiti svoje obrate tako, da bo do leta 1942. produkcija dosegla letno 60.000 ton bakra na leto.

— Efektivno loterijo prireda rejci malih živali v prid socialnim namenom slovenskih organizacij. Dobitkov je 400 v vrednosti 80.000 din, med njimi 4 motorna kolesa, 15 koles, spalnica, kuhinja, šivalni stroj, radio, harmonika itd. Cena srečki je 5 din. Zbiranje bo neprekinjeno 2. julija v Ljubljani pri Novem svetu. Srečke so napredaj v vseh ljubljanskih trafikah, pri rejskih organizacijah in na ljubljanskem lesemu.

— Počitniške otroške kolonije v Kraljevi. V Dečjem domu Franje Tavčarjeve v Kraljevi bo od 5. do 30. junija 1939 počitniška kolonija za deklice, od 2. do 27. avgusta 1939 pa za dečke. V obe kolonije se sprejemajo otroci izključno samo v starosti od 6. do 14. leta. Zagotovljena je zdrava in okusna hrana ter najskrbnejše nadzorstvo. Prijave sprejema Kolo jugoslovenskih sester v Ljubljani Cesta 29. oktobra št. 9, kjer se dobe vsa pojasnila ob delavnikih od 9.—12. dopoldne in od 3.—5. popoldne. 297—n

— Belokranjski festival in češnjevo sejem bo v Črnomlju 18. junija. Poseben vlak, četrtinska voznina. Informacije in prijave pri »Putniku«. 296—n

— Dva delavca, ponesrečena pri eksploziji v novosaški plinarni, sta že umrla. Izmed šestih ponesrečenih delavcev sta umrla Rade Divnić in Andrija Nakupka, eden pa se še bori s smrtjo. Drugi bodo najbrž ozdraveli.

— Letovanje v Kraljevi. Dečki dom Franje Tavčarjeve, ki je bil v zadnjih mesecih prenovljen, je odprt za goste člane do konca tega meseca. Penzija za odrasle znaša dnevno 35 din, za otroke do 6. leta 15 din, od 6.—14. leta 25 din. Odrasli plačujejo dnevno 3 din občinske takse. Dobra mešana hrana, brezplačno

no kopalnice pri domu. Za skupine vsaj 10 oseb, ki bi bivale v domu najmanj 10 dni ter bile nastanjene v eni ali več skupnih spalnica, izjemna penzijska cena 25 din dnevno za osebo. Prijave na upravo Dečjega doma Franje Tavčarjeve v Kraljevi. 298—n

— Zivalske kužne bolezni. Po stanju z dne 25. maja je bila v dravski banovini slinavka in parkijevka v naslednjih okrajih: v Črnomlju (v 21 dvorah) v Kamniku (2), Kočevju (3), v Kranju (1), Laškem (5), v Ljubljani-okolici (13), šmarju pri Jelšah (4) in v Ljubljani-mestu (Mostah 1, in na Poljanah v 1).

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo stanovito, povečini jasno in toplo vreme. Včeraj je bila najvišja temperatura v Splitu in Dubrovniku 28, v Kumboru 27, v Beogradu 23, v Ljubljani 22,8, v Mariboru 21,8, v Zagrebu 22, na Rabu in Visu 21, v Sarajevu 20. Davi je kazal barometer v Ljubljani 770,7. temperatura je znašala 9,6.

Proti sončarici uporabljajte Tschamba Fil. Kr. dvorni dobavitelj, DROGERIJA GREGORIČ, Ljubljana, Prešernova 5.

— Pittinge, krupone, vratove, ERJAVEC Stari trg.

Iz Ljubljane

— Iz Zamenjave vojaških knjižic starejših obveznikov. Vsi v Ljubljano pristojni vojaški obvezniki, ki so prejeli vojaške knjižice pred 1. 1934, naj te knjižice v svojo zamenjavo oddajo v mestnem vojaškem uradu na Ambroževem trgu št. 7-I, soba 6 po nastopnem abecednem redu (po začetnici rodnika imena): A—F dne 9. junija, G—L 10., M—P 12., R—T 13. in U—Z 14. junija. Izven Ljubljane stanujoči, a v Ljubljano pristojni obvezniki naj svoje vojaške knjižice pošljejo po pošti na navedeni naslov ali pa jih oddajo v občinskem uradu kraja svojega bivališča proti potrdilu, sklicujoč se pri tem na ta poziv. Vsak neopraščeni izostanek se bo obravnaval po vojaško-kazenskih predpisih.

— Iz Nov grob. V Ljubljani je davi umrl ugledni stavbenik g. France Dedeček, star 73 let. Pokopnik je oče uglednega stavbenika in inženirja g. Josipa Dedečka ter lani umrlega ing. Frante. Poleg sina žaluje za njim tudi vdova g. Elizabeta. Pogreb uglednega pokojnika, ki je imel velik krog prijateljev in znancev, bo v petek ob 16.40 izpred mrtvašnice na Vidovdanski cesti na pokopališče k Sv. Križu. Blag mu spomin, ugledni rodbini naše iskreno sožalje!

Na vrtu »ZVEZDA«

nastopita danes med godbo orkestra Zvezde

Ježek in Jožek

ki sta v nedeljo zaradi nepredvidenih ovir izostala.

Odlična kuhinja. Izbrana vina.

Priporočila se

MARIJAN SILOVIČ

— Iz Protituberkulozna liga v Ljubljani bo priredila drevo ob 20. javno predavanje o tuberkuloznih obolenjih. Predavanje bo v frančiškanski dvorani. Predavali bo zdravniki dr. Mis. dr. Prodan in dr. Rupnik. Vabimo občinstvo, naj se predavanja v čim večjem številu udeležijo.

— Iz Opozarjano na nocojšnjo produkcijo. Jo šole Glasbene Maticice, ki bo ob 18.15 v mali filharmonični dvorani. Gostenci klavirskega in violinskega oddelka bodo na tej produkciji pokazali uspehe, ki so jih dosegli v tekočem šolskem letu. Izvajali bodo dela domačin in tujih avtorjev. Podrobni spored se dobi v knjigarni Glasbene Maticice in od 18. dalje v veži filharmoničnega poslopija. Velja 3 din in je ob enem vstopnica v dvorano.

— Iz Ansambliški pouk na dr. konservatoriju (zbor in orkester) vodi prof. dr. Švara. Ob koncu tekočega šolskega leta bodo konservatoristi pod njegovim vodstvom prvič nastopili z velikim celovečernim delom ter izvajali svetovnoznani Haydnov oratorij »Stvarjenje« za soli, zbor in orkester. Izvedba bo v ponedeljek 12. t. m. ob 18.15 v veliki filharmonični dvorani. Vstopnice od 5 do 2 din prodaja knjigarna Glasbene Maticice.

— Iz Sadjarska in vrtnarska podružnica bo priredila praktični pouk o vzgoji sadnega drevja po Feraguttijski metodi (Sil-

vitičjevi) danes ob 16. pop. na vrtu g. Čemažarja Josipa v Groharjevi ul. št. 23 (na Mirju). Predaval bo g. nadz. Josip Strekelj. Člani in gostje vljudo vabljeni. Vstop prost.

— Iz Redni občni zbor Socialno ekonomškega instituta v Ljubljani bo v sredo 14. t. m. ob 18.15 v sejni dvorani Delavske zbornice na Miklošičevi cesti in ne drvi, kakor je bilo po pomoti danes objavljeno v »Jutru«.

— Iz Nova avtobusna zveza z morjem Ljubljana—Prežid—Sušak, odhod izpred Mestnega doma dnevno ob 5.40 zjutraj, prihod na Sušak ob 11.35. Avtobusno podjetje Pečnikar.

— Iz Ni identičen. Včeraj smo poročali, da so orožniki aretirali na postaji v Zidnem mostu nekega Josipa Juga iz Kraljeva, ki je vlomil pri upokojencu Jurju Pokovcu v Lah in mu odnesel 7000 din. Da ne bomo nikomur delali krivice in da ne bo zamenjava, ugotovljamo, da pleškarski in slikarski mojster g. Josip Jug iz Ljubljane ni identičen z aretiranim tatom.

ZVOCNI KINO SOKOLSKI DOM V ŠISKI — Telefon 41-79.

Vesela filmska opereta

Vse za ljubezen

V glavni vlogi ROLF WANKA

Predstave jutri ob 3., 5., 7. in 9. uri, v petek ob 1/2 9. uri

Prihodnji spored:

Poštarijeva hči

— Iz Siromašna raznašalka listov je izjubila v ponedeljek popoldne na poti od Zaloške ceste do Predovkevske sela vsoto 250 din. Najdilek naj odda denar na poštici ali pa upravi »Slov. Naroda«.

— Iz V Stritarjevi ulici št. 6 v Ljubljani pri frančiškanskem mostu se sedaj nahaja optik in urar FR. P. ZAJEC, tof je več na Starem trgu. — Samo kvaliteta optika.

— Iz Šparglji v goštilni Kmet, šiška naspr. policije se vedno dobe. 300—n

— Iz Dobro domače cvrte piške — posebno dobra domača sirova šunka — izbrana vina nudi in se priporočila gostilna »Strelšče Podrožnikom«. 299—n

Iz Celja

— Iz Gašper Kranjc obsojen na 20 let robi. Okrožno sodišče v Celju je v tork obsojilo 63-letnega preužitkarja Gašperja Kranjca iz Novak pri Novi cerkvi, ki je na veliko soboto umoril svojega sina Martina, na 20 let robi in trajno izgubo častnih pravic. Razprava je trajala od 11. do 12.30. Gašper Kranjc, ki se je med razpravo vedel zelo argotantno in ni prav nič obžaloval svojega zločina, je sprejel sodbo mirno.

— Na drž. realni gimnaziji v Celju bo od četrta 8. t. m. do vštete nedelje 11. t. m. razstava risalnih izdelkov in ženskih ročnih del. Razstava bo v prvem nadstropju. Razstava bo v Telovu 8. t. m. ob 16. zjutraj bodo na dvoršč. mestne narodne šole tekme v odbojki. Tekmovale bodo vrste Sokola iz Celja in Šoštanj.

— Iz Zdravniško dežurno službo za člane OUVD v Celju bo imel na Telovo g. dr. Hočevar v Kolenčevi ulici, v nedeljo 11. t. m. pa g. dr. Podpečan na Mariborski cesti 15 a.

— Iz Za gozdno šolo socialnega oddelka starejših sester Sokola v Celju se sprejemajo prijave do 20. t. m. ob ponedeljkih in četrčkih od 17. do 18. v društveni sobi poleg telovadnice. Tam se dobi tudi vsa navodila.

— Iz Telovska procesija. Na Telovo bo ob 8. slovesna maša, nakar bo krenila procesija po mestnih ulicah. Šolska mladina se bo zbrala k zadnjemu evangeliju na Glavnem trgu.

— Iz Nesreča ne počiva. V ponedeljek zjutraj je padla šestletna šoferjeva hčerka Ivanka Golobova v Gaberju pri Celju z okna stanovanja svojih staršev, ki je v drugem nadstropju, v globino ter si zlomila obe roki in nogi. Istega dne si je 28 letna natakarka Angela Stumbergerjeva iz Celja pri padcu na peronu celjskega kolodvoru zlomila levo roko v komolcu. Na Rečici pri Laškem se je prevrnil voz dek na 39-letnega občinskega reveža Cirila Biana ter mu zlomil desno nogo in ga hud poškodoval po glavi. Ponesrečenci se zdravijo v celjski bolnici.

— Iz Zopet žrtve napadalca. V nedeljo okrog 20. je neki delavec v gozdu pri Poljanah napadel 38-letnega dninarja Roberta Schönerja iz Luške vasi in ga vrgel, pri čemer si je Schöner zlomil desno roko v ramenu. Schönerja so oddali v celjsko bolnico.

— Iz Trbovelj. — Polovična voznina za slavnost odkritja spomenika kralju Aleksandru 18. junija v Trbovljah je dovoljena.

— Rdeči žig. Ministrstvo za pošto je dovolilo trboveljskemu poštnemu uradu, da žigosa na dan slovesnosti odkritja spomenika blagopokojnemu kralju Aleksandru 18. junija vso pošto z žigom rdeče barve na kar oozarjamo zlasti zbiratelje znamk.

— Prireditelj rudarjev na Sv. Planini pretekle nedelje je nadvse lepo uspešno. Mnogo ljudi je šlo na Sv. Planino že v soboto zvečer, ker je kazalo, da bo nedelja solnčna in lepa, v nedeljo zjutraj pa je rudarska godba z rudarsko zastavo na čelu krenila izpred rudniške glavne pisarne in so za njo odšle cele skupine rudarskih družin preko Globušaka in Kleka na Pano, kjer je bila ob 10. služba božja. Na Sv. Planini se je zbralo toliko ljudi, kakor že dolgo ne. Le na Anino nedeljo se jih vsako leto toliko zbere na Sv. Planini. To sta dva praznika, ki jih hočejo naši rudarji vsako leto prebiti na Sv. Planini, ki je postala zadnja leta njihova najprijetnejša izletna točka.

Iz Brežic

— Preložitev javnega nastopa sokolskega društva Brežice. Pod tem naslovom smo poročali 26. maja, da se je za 4. junija določeni javni nastop sokolskega društva preložil na 16. junija. Vrnila se je pri tem neljuba pomota in je točno, da se javni nastop preloži na 16. junija, kar naj upoštevajo posebno društva v našem okrožju in Posavju.

— Rdeči žig. Ministrstvo za pošto je dovolilo trboveljskemu poštnemu uradu, da žigosa na dan slovesnosti odkritja spomenika blagopokojnemu kralju Aleksandru 18. junija vso pošto z žigom rdeče barve na kar oozarjamo zlasti zbiratelje znamk.

— Prireditelj rudarjev na Sv. Planini pretekle nedelje je nadvse lepo uspešno. Mnogo ljudi je šlo na Sv. Planino že v soboto zvečer, ker je kazalo, da bo nedelja solnčna in lepa, v nedeljo zjutraj pa je rudarska godba z rudarsko zastavo na čelu krenila izpred rudniške glavne pisarne in so za njo odšle cele skupine rudarskih družin preko Globušaka in Kleka na Pano, kjer je bila ob 10. služba božja. Na Sv. Planini se je zbralo toliko ljudi, kakor že dolgo ne. Le na Anino nedeljo se jih vsako leto toliko zbere na Sv. Planini. To sta dva praznika, ki jih hočejo naši rudarji vsako leto prebiti na Sv. Planini, ki je postala zadnja leta njihova najprijetnejša izletna točka.

Iz Radeč

— Akademija podmladkarjev Jadranske straže. Jutri na Telovo bo prireditelj ob 16. podmladek JS tukajšnje ljudske šole v dvorani hotela »Jadrane« akademijo. Na sporedu bo mnogo narodnih pesmi, igrice »Snežulčica« ter »Zapeljivec« in nekaj deklaracij. Čisti dobiček je namenjen podmladkarjem za izlet na Jadran, kamor bodo odšli v soboto 10. t. m.

Iz Škofje Loke

— Ne prezrite! Akademski pevski zbor pod pokroviteljstvom Nj. Vel. kraljice Marije bo nastopil drevi v šolski telovadnici v Škofji Loki. Odlični pevski zbor bo izvajal pesem slovenskega prepoveda in sicer pod vodstvom g. Franceta Marolta. Pričetek ob 20.30. Koncert je del programa protituberkuloznega tedna in je namenjen čisti dišeči za škofjeloski dispanzer. Našojavnost brez razlike vabimo kar najiskrenejše na pevski večer.

— Mestovoz izuma preložen. V okviru prireditelj protituberkuloznega tedna bi se imel uprizoriti jutri na Telovo »Mestovoz izuma«, igrice v treh dejanjih. Sporočamo javnosti, da je igra preložena in bo uprizorjena ob otvoritvi protituberkuloznega dispanzerja.

Umor pri Mislinju

Hlapec je na gospodarjevo prigovarjanje umoril njegovo ženo

Celje, 7. junija
Pred petletanskim senatom okrožnega sodišča v Celju se je zagovarjal v tork 28-letni hlapec Alojz Šibanc iz Sp. Dolca pri Mislinju, uslužben pri 30-letnem posestniku Antonu Kotniku na Kozjaku pri Mislinju, kjer je 7. julija 1937 na prigovarjanje svojega gospodarja Antona Kotnika umoril njegovo ženo Francisko. Anton Kotnik je bil obenem obtožen, da je Šibanc naklepno in z obljubo nagrade 200 din zavedel in nasnoval k umoru. Razprava pa je bila samo proti Šibancu, ker je Kotnik v bolnici zaradi operacije. Kotnik se bo zagovarjal zaradi svojega zločina pozneje, ko bo okrevljal.

Posestnik Anton Kotnik se je v začetku 1. 1937 poročil s Francisko Jeromelovo, ki mu je prinesla 7.000 din dote. Spočetka sta se zakonca dobro razumela. Ko pa je začela mrziti možovo mater, ki jima je kuhala in gosposinjila, se je tašča kot preužitkarica preselila v svojo koč, Kotnikova žena pa je prevzela gosposinjstvo. Kotnik pravi, da njegova žena ni znala kuhati in da sta se zaradi tega pogosto prepirala. V jezi in sovraštvu je sklenil spraviti ženo s sveta. Zato je nagovoril svojega hlapca Alojza Šibanca, da bi usmrtil njegovo ženo, in mu je obljubil 200 din nagrade. Šibanc je na to pristal. Dne 7. ju-

lija 1937 so spravljali pri Kotnikovi seno. Kotnik se je dogovoril s Šibancem, da bo Kotnik metal seno v voza na gospodarsko poslopje, njegova žena in Šibanc pa bosta prijemala in tlačila seno na sv. silih. Naročil je Šibancu, naj na dano znamenje sune njegovo ženo z gospodarskega poslopja, pred katerega je nekaj dni prej navozil kamenje. Šibanc je na Kotnikovo znamenje res sunil Francisko Kotnikovo z gospodarskega poslopja. Kotnikova je padla 13 metrov globoko, priletela na kamenje, si razbila glavo in zlomila roko in nogo ter obležala mrtva.

Kotnik in Šibanc sta trdila, da se je Kotnikova smrtno ponesrečila in da je padla zaradi preperelih plank z gospodarskega poslopja. To so jima verjeli tudi orožniki. Letos spomladi pa je Kotnik v vinjenosti razodel svoj zločin neki ženski iz št. Vida nad Valdekom. Orožniki so to takoj izvedeli ter zaslišali Kotnika in Šibanca, ki sta zločin priznala.

Šibanc je izjavil, da je izvršil dejanje zato, ker mu je Kotnik grozil z odpustom iz službe, in da mu Kotnik po umoru ni izplačal dogovorjene nagrade v znesku 200 din.

Alojz Šibanc je bil zaradi umora obsojen po § 167/I k. z. na 20 let robi in trajno izgubo častnih pravic.

Zverinski umor Lapuhove se pojasnjuje

Aretiran je bil Franc Cirnski, ki trdovratno taji, da bi bil morilec

Brežice, 6. junija
Prejšnji teden smo poročali o groznem umoru 54-letne preužitkarice Marije Lapuh iz Zakota pri Brežicah. V sredo je bila sodna obdukcija. Komisija je ugotovila, da je dobila Lapuhova poleg drugih dva smrtna udarca. Morilec jo je sunil z nožem v vrat tako silno, da ji je prerezal žilo odvodnico ter prodir z nožem celo v prsni koš. Z drugim udarcem na glavo z nekim železnim predmetom pa ji je prebil lobanjo in ranil možgane. Umora je obdolžen France Cirnski, posestnik v Selah pri Dobovi.

Marija Lapuh se je zadnja leta stalno tožarila, odkar je Franc Cirnski kupil njeno in njenega moža posestvo v Bukosku. Pokojnica Lapuhova je uživala od te prodaje skupno s svojim možem preužitke pri Cirnskem. Zaradi izgovorjenih pravic so se pogosto prepirali. Zato Lapuhova nista hotela stanovati pri Cirnskem, kar je spor še bolj posrotilo. Hotela sta stanovati v Zakoti, čemur pa je se Cirnski upiral. Lapuhova baje nista ničesar prejela od Cirnskega ter sta morala beračiti, da sta se preživljala. Radi preužitka se je dolgo vlekl tožba, ki jo je Cirnski izgubil na vseh treh instancah.

Iz Ptuj

— Jadransko slavlje v Ptuj. Ob priliki »jadranskega slavlja«, ki ga bo prireditelj krajevni odbor JS v Ptuj, bo sprevod krenil ob 15. izpred mestne deške ljudske šole po Trstenjakovi in Maistrovi ulici, Miklošičevi cesti, Tyrševem trgu, Slomškovi ulici, Slovenskem trgu, Krekovi ulici, Florjanskem trgu, Krempeljevi ulici, Minoritskem trgu do veseličnega prostora. Prebivalstvo teh ulic se naproša, da okraši svoja poslopja z državnimi zastavami.

— Ogenj je izbruhnil v hiši posestnika Simona Laha v Spuhlji. Hiša je popolnoma zgorela in se je gasilec posrečilo rešiti le pohištvo in gospodarsko orodje. Ogenj je nastal, ker so se vnele v dimnik saj. Škoda cenijo na 25.000 din.

— Razstava obrtne nadaljevalne šole. Preteklo nedeljo je bila v mestni deški ljudski šoli razstava obrtne nadaljevalne šole. Razstavljene so bile slike in akcije obrtnih vajencev, ki so nazorno prikazovale plod celoletnega dela našega obrtniškega naraščaja. Ta razstava je prikazovala razvoj vajenca, kako se izpopolnjuje v svojem poklicu. Razstava je bila od strani občinstva dobro obiskana.

— Zdravniška vest Zdravnik dr. Pogruje v ptujski javni bolnici je podal ostavko na banovinsko službo in se preselil v Maribor. Namestu njega je bil nastavljen g. dr. Viktor Volčjak iz Stare Loke pri Škofji Loki.

— Škoda po zadnjem neurju v ptujskem okraju se ceni na 90.000 din.

— Na drž. realni gimnaziji bodo sprejemni izpiti dne 24. t. m. ob 8. zjutraj. Prošnje, ki jih je kočkavci z 10 din, je treba vložiti do 23. t. m. in jim priložiti rojstni in krstni list ter spridevalo o dovršenju ljudski šoli Razstava risarskih in ženskih ročnih del bo od 6. do 11. t. m. v priključju gimnazije. Za novo šolsko leto se pričakuje otvoritev klasične paralele v I. razredu.

Iz Radeč

— Akademija podmladkarjev Jadranske straže. Jutri na Telovo bo prireditelj ob 16. podmladek JS tukajšnje ljudske šole v dvorani hotela »Jadrane« akademijo. Na sporedu bo mnogo narodnih pesmi, igrice »Snežulčica« ter »Zapeljivec« in nekaj deklaracij. Čisti dobiček je namenjen podmladkarjem za izlet na Jadran, kamor bodo odšli v soboto 10. t. m.

Iz Škofje Loke

— Ne prezrite! Akademski pevski zbor pod pokroviteljstvom Nj. Vel. kraljice Marije bo nastopil drevi v šolski telovadnici v Škofji Loki. Odlični pevski zbor bo izvajal pesem slovenskega prepoveda in sicer pod vodstvom g. Franceta Marolta. Pričetek ob 20.30. Koncert je del programa protituberkuloznega tedna in je namenjen čisti dišeči za škofjeloski dispanzer. Našojavnost brez razlike vabimo kar najiskrenejše na pevski večer.

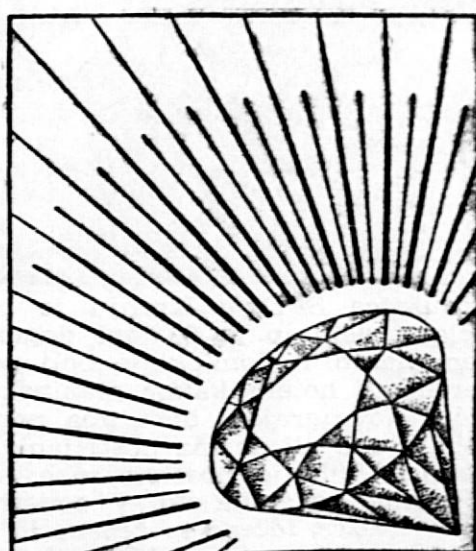
— Mestovoz izuma preložen. V okviru prireditelj protituberkuloznega tedna bi se imel uprizoriti jutri na Telovo »Mestovoz izuma«, igrice v treh dejanjih. Sporočamo javnosti, da je igra preložena in bo uprizorjena ob otvoritvi protituberkuloznega dispanzerja.

Vsak Francoz bo dobil zdravstveno knjižico

Ministrstvo za narodno zdravje v Franciji je te dni izdalo naredbo, da se uvede za Francoze »zdravstvena knjižica« — carnet de santé —, v katero bodo zdravniki beležili vse izpremembe, ki so se v toku let pojavljale v zdravstvenem stanju posameznika. Ta knjižica, ki jo bo Francoz dobil takoj pri rojstvu, bo razdeljena v dva dela. V prvem bodo strani določene za destinstvo, mladeniško in možko dobo. Na poseben list se bodo vpisovali podatki, ki se nanašajo na dedičnost, operacije, cepjenje, nalezljive bolezni, nezgode itd. Drugi del pa bo posebej določen za ustne bolezni in nogo zobovja.

Tako se bo zdravnik, ki prvič pregleduje bolnika, lahko iz te knjižice točno informiral o njegovi zdravstveni preteklosti, kar mu bo omogočilo, da postavi pravilno diagnozo in določi primerno zdravljenje.

S knjižico bo razpolagal izključno lastnik; onemogočena bo vsaka uporaba, ki bi mu mogla škodovati. Tako na pr. delodajalec ne bo smel zahtevati vpogleda v knjižico, da bi se iz nje preprčil o delazmožnosti lastnika. Da se očuva popolna tajnost, knjižica ne bo nosila lastnikovega imena, ampak samo številko in ime dotičnega urada, ki jo je izdal.

Jos. Eberle

Ljubljana — Tyrševa cesta 2

Telefon 31-49 Poštni ček, rač. 17-144

Juvelj (dragulji), zlatnina, srebrnina, ure vseh vrst, jedilni pribor, namizno orodje, krstna in druga darila, pokale za tekme, kovinske umetnine itd. — Nakup dragih kamnov, zlata in srebra!

Izmišljene vesti

Na Poljskem je vlada določila stroge kazni za tiste, ki v sedanjih časih širijo vznemirl

Nadvoz, podvoz ali poglobitev?

Zakaj proti poglobitvi železnice — Javen poziv prizadetim

Leta 1930 je bil objavljen načrt za poglobitev železnice v Ljubljani. Zamisel, ki je precej pogumna, morda komu ugaja, nekaterim pa tudi ne ugaja.

Ko sem podrobno proučil poglobitveni načrt in proračun, sem prišel do sledečih dejstev:

da je poglobitev plod bahave tehnike; da je poglobitev brez predhodne elektrifikacije železnice nemogoča in nedopustna; da je brez gospodarske osnove; da je načrt za naše skromne prilike finančno neizvedljiv;

da je na sedanjem žel. svetu, ob istočasnem prometu, sedem metrov globoka poglobitev tehnično neizvedljiva; da ni nobene stvarne potrebe za poglobitev;

da utemeljujejo poglobitev edino le z namišljenimi prometnimi težkočami na križiščih Gosposvetske in Tyrševe ceste, ki da delajo strokovnjakom »sreče« skrb; da bi prinesla poglobitev rešitev edino le na teh dveh žel. križiščih;

da bi prinesla poglobitev povsod drugod toliko nedostatkov, da poglobitev, pri resnem razmotrivanju, moramo odkloniti; da je poglobitev v obrambnem pogledu nesprejemljiva in katastrofalna, za ceste in promet nepotrebna, za železnico škodljiva, glede denarja pa naravnost obupna. Čemu torej poglabljati in delati kilometrske luknje, ko ni treba?!

Ali že vemo, da je poglobitev 7,5 km dolga in do 7 m globoka luknja?

Posebno tehtna za odklonitev poglobitve sta dva razloga: Prvi tehnični razlog je ta, da je poglobitev polovičarska rešitev, iz razloga, ker rešuje ceste in železnice zadeve le na dolžino nekaj sto metrov okrog Tyrševe ceste, medtem ko na ostali dolžini načrta razmere povsem poslabša (beneški mostovi, ukinitve zveznih cest itd.), predvsem pa se, ko ostanjejo neresene ceste in železnice zadeve in težave na ostalih železniških progah proti Šiški, proti Viču, proti Udmatu, proti Mostam in proti Dolenjski. Kdaj se bodo rešile tamkajšnje težkoče? Če govorimo o »slavnih« poglobitvah, mora poglobitev končnodeljavno rešiti vsa prečeta železniška vprašanja v celotnem ljubljanskem območju, da se nam ne bodo smejali potomci, ko bodo čez nekaj desetletij ponovno razpravljali in se pripravili o novih poglobitvah železnice v Ljubljani. Drugi še bolj tehnični razlog proti poglobitvi je dejstvo, da poglobitev le ne bo veljala samo 35 milijonov, kakor po zadnji izdaji to trdijo, temveč da bodo stroški za poglobitev znašali celo 300 milijonov dinarjev. Do teh stroškov pridemo po enostavnem računskem zaključku. Inž. K.-jev 6-milijonski načrt so strokovnjaki na Masarykovi cesti ocenili kar na 16 milijonov. Ker ta načrt predvideva rešitev na železniško dolžino ca 410 m, ki potem stala inž. K.-jeva rešitev, po mnenju teh strokovnjakov, za meter dolžine 39.000.— din. Z isto pravico lahko torej izračunamo, da bi stala poglobitev železnice v dolžini 7.500 m nič manj kakor 7.500 x 39.000.—, kar znaša ca 300 milijonov dinarjev.

Kdo bo sedaj še verjel, da stane 400 m kar 16 milijonov, 7500 m poglobitve pa samo 35 milijonov? Kdo bo sedaj verjel njihovim slavnim razlagam o pustolovščinah, utopijah in burkah inž. K.-jevega načrta?

Pri tem se nehoti spomniti na ono mesto, ki ga je objavljeno v časopisu, v katerem mestu so tudi poglabljali železnico za več sto milijonov, na podlagi nekega načrta ošabne tehnike, kakor se izraža časopis. Tudi tam so vsi razlogi spočetka govorili za načrt: hitra in nemotena zveza s predmestji, razvoj mesta, razbremenitev prometa na ulicah, varen promet, železniški prihranki itd. Merodajni so se nujno zavzemali, da se poglobitev čimprej zgradi, pridobilo so društva, delali so reklame v časopisih, z letaki, modeli itd. Poglobitev je bilo treba nujno zgraditi, da bi se ja ne našel še kak nov projektant s cenejšo rešitvijo. Hitro so dobili denar in začeli so z delom. Ko pa jim je zaradi preizkušene proračuna, začelo primanjkovati denarja, so se ugotovili in prišli na to, da mesto z nekaj desetletiji prebivalci poglobitve železnice sploh ne potrebuje, ker ni dejanske potrebe in da je s poglobitvijo sama zguba za državo, železnico in mesto. Ustavili so delo, mesto pa je prišlo skoraj na kant. Tako se je zgodilo v tistem mestu po pisanju časopisa.

Če bi bila vsaj dana pametna »potreba« za poglobitev, če bi vsaj ta »potreba« mogla kriti utemeljene potrebnosti poglobitve in vložiti več sto milijonov za luknje, ki niso potrebne. Edina potreba se je našla v uradnem štetju prometa, ki je dognalo, čujte in strmite, da je na Gosposvetski cesti žel. prelaz zaprt v dobi 14. ur podnevu 1 uro 25 minut, to se pravi, da je prelaz povprečno zaprt eno minuto na vsaki deset minut, ko so dognali, da gre čez prelaz povprečno po eno živinsko vozilo na vsaki dve minuti, in da gre čez prelaz po en motocikel na vsake 4 minute, ko so dognali, da gre čez prelaz povprečno en avtomobil vsake — 1½ minute. To je res strahoten promet, ki dela »resne« skrb in težkoče. Kje so pojmi o pravem cestnem prometu? Ali smo že kdaj videli cestni promet po svetu, kjer signalni ali stražni (ne železniški) ustavljajo promet na vsakem cestnem križišču vsake tri minute kar za cele tri minute!!

Prometno štetje na obeh železniških križiščih pa zares ne more služiti za dejansko presojo bodoče obremenjenosti teh križišč po cestnem prometu, ker so v današnjem prometnem štetju vpoštevana tudi ona vozila, ki prehajajo iz Tyrševe ceste (Jezič), na Celovško cesto in obratno danes še brez potrebe po dvakrat v vsaki smeri čez prelaz, kar nam manjka druga Bleiweisova cesta severno od žel. proge. Ta cesta je bistveni del inž. K.-jevega načrta. Ta cesta je nujno potrebna in se bo prej ali slej morala zgraditi. S to cesto bi se znižal promet čez žel. prelaze pod sedanjo polovico.

Sedanje prometno štetje na dveh prelazih torej ne more biti merodajno za bodočnost.

Poglobitveniki pravijo, da bi žel. uprava ne dovolila niti enega nadvoza, sami pa so projektirali pri poglobitvi kar deset cestnih nadvozov. Mar tem nadvozom žel. uprava ne bo ugovarjala? Na kolodvoru so projektirali širok cestni nadvoz in preko tirov še prečno novo postajno poslopje,

da bi nastali pravcati predori. Ali ne bodo potrebne plinske maske za potnike?

Izdali so reklamne letake, po katerih posnemamo, da Tivoli, Rožnik, pokopališče in gramozne jame, stadioni itd niso mogli biti zazidani, ker jih ovira nedolžna veriga železnice. Pravijo, da se bo mesto takoj nemoteno razvijalo tudi onstran železnice, čim bodo izkopali 7,5 m dolgo in sedem metrov globoko poglobitveno luknjo. Res prečudne teorije!

Vsi ti in nešteti drugi razlogi so mi dali povod in tudi moč, da sem si prizadel upal povedati svoje mnenje. Nisem bil zato proti poglobitvi, ker sem imel svoj načrt, kakor to pravijo, temveč sem napravil svoj načrt iz razloga, ker sem bil proti poglobitvi in ko sem se prepiral, da je poglobitev za naše prilike pravi nesmisel. Svoj načrt in svojo zamisel sem obrazložil na merodajnem mestu že leta 1936 in se je ta načrt razpravljal na seji merodajnih gospodov, na kateri se je bil navzoč tudi eden od projektantov poglobitvenega načrta, ki je v prilozi mene predlagal, da se mora objaviti mojega načrta v javnosti na vsak način preprosti! To je neizpodbitno dejstvo, ker je predlog za beležen tudi v tozadevnem zapisniku, v katerem zapisnik je zabeležen tudi sklep, da se moj načrt, ki so ga označili za interesantnega, obrzdi v evidenci. To vse se je zgodilo še pred ustanovitvijo »Tehn. bureauja«.

Kljub temu in kljub dejstvu, da so obstajali ali mojem načrtu uradni spisi, pa tudi fotografije, ki so se nahajale že od leta 1936 na merodajnih mestih in pri merodajnih gospodih, kljub temu niso hoteli pri »Tehničnem bureauju« ničesar vedeti o mojem načrtu, iz jasnega razloga, ki je razviden iz predloga, da se mora objaviti načrta na vsak način preprosti. O njem niti med štirimi stenami niso smeli razpravljati, tako so se ga bali. Ničeh tujih načrtov ne skrivajo radi slabe kakovosti!

»Tehnični bureau«, kakor ga nazivajo, je bil tako vsaj pravijo, ustanovljen za nepristransko in natančno presojo vseh načrtov in idej, ki se nanašajo na železniško vprašanje v Ljubljani. Marsikdo bi pričakoval, da se bodo v taki pisarni presojali vsestransko in nepristransko prav vsi načrti, dobri in slabi, brez ozira na osebo. Toda čujte! Pisarna tega razsodišča, ki bi moral presoditi te načrte, je pod vodstvom šefa, ki je eden od projektantov poglobitve, torej eden od konkurentov! V tem razsodišču sodelujejo tudi drugi projektanti poglobitve. Ti konkurenti stavi predloge in presojo tudi ostale konkurenčne načrte in ideje. Dana je možnost, da nekateri po mili volji ocenjujejo nekatere načrte, kar po več sto odstotkov previsoko, druge pa kar po več sto odstotkov prenizko. To naj bo razsodišče!

Vodstvo tega razsodišča je imelo dolžnost, predložiti vse osnutke v razpravo. Če je torej nekdo preprečil razpravo o mojem načrtu, je to vsekakor postopek, ki krši o pristanosti.

»Slovenski narod« je dne 27. maja 1939 pod uvodnim naslovom objavil kritiko inž. K.-jevega načrta. Pisu te kritike bralci niso mogli prisoditi najplemenitejših čustev in niti resnosti. Kritika je tako ložotna in prostaška, namenoma potvarja dejstva in namenoma potvarja številke mojega proračuna, da je to treba javno pribiti. »Tehnični bureau« ima v svoji pisarni moj načrt in proračun. Iz načrta je s temnejšo barvo, pa tudi s puščicami označena smer tramvajskih voženj in moram označiti za predrzno zavijanje, da mi očitajo vožnjo tramvaja od križišča k podvozu in zopet v krogu nazaj k križišču, z nepotrebno zamudo, medtem ko načrt jasno prikazuje tramvajске vožnje v dveh v podvozu se križajočih smereh (Celovška—podvoz kolodvor—odnosno Tyrševa c. in druga smer Jezič—podvoz—Gosposvetska cesta itd.). Le zlobno natočevanje bi mi po tem načrtu moglo očitati vožnjo po okroglinah, ki so bile v načrtu sporazumno in po izrečni želji prizadete družbe predvidene le za slučaj sile in potrebe. Niti ena kretnica ni potrebna za te vozne smeri. Za predrzno moram imenovati tudi to, da mi nekdo kar za skoro 300% zvišuje moj šestmilijonski proračun, ki je sestavljen po najboljši vesti, kateri proračun ima »bureau« v svoji pisarni. Prav nič se ne potegujem za to, da bi kdo izvršil moj načrt, toda čemu bi gradili za 300 milijonov, ko pa se da ista rešitev doseči s 6 milijoni! Prav nič ne bom užaljen, če se moj načrt ne bi izvedel, poglobitveniki pa ne smejo biti užaljeni, ker se poglobitev nikoli ne bo izvršila.

Odklonio pa moram javno ugovarjati proti pristranskemu poslovanju in pristranskemu razsojanju načrtov, kadar se načrti ne ocenjujejo na isti podlagi in po istih cenah in kadar se načrt celo utaja. Ne grem v borbo proti slavnemu, a nemiselnemu načrtu poglobitve grem v borbo za pravično in nepristransko razsojanje vseh načrtov, pri katerem konkurenti ne smejo sodelovati. Do poštene in pravične zahteve imajo pravico prav vsi projektanti.

Z ozirom na vse to na tem mestu iznašam sledeč

javen poziv:

1) Tehnično pisarno, ki je bila ustanovljena za nepristransko razsojanje in razsojanje vseh načrtov in idej za rešitev železniškega vprašanja, pozivam:

a) da odstrani vse konkurente iz »bureauja« vse dotlej, dokler ne bo padla dokončna odločitev o vseh načrtih in idejah;

b) da se vodstvo »bureauja« do tega časa poveri strokovnjaku, ki ne sme biti niti projektant niti kakorkoli udeležen pri presojanih načrtih, ker je sedanje vodstvo po enemu izmed projektantov poglobitve proti vsem natecom pravičnosti in nepristranosti;

c) da odredi presojo vseh načrtov po istih vidikih in na podlagi istih suhih števil in cen, ker le na podlagi te zahteve bo mogla biti razsodba o načrtih pravična in nepristranska.

2) Projektante poglobitvenega načrta pozivam:

a) da se v znak pravičnosti, pravilnega in nepristranskega razsojanja načrtov umaknejo sodelovanju pri »bureauju«, dokler ne pade dokončna odločitev in razsodba o vseh načrtih po neprizadetih strokovnjakih;

Kopališče Ilirija odprto

b) da meni v roke ali javno v časopisu objavijo moj 6 milijonski in tudi svoj 16 milijonski proračun za moj načrt, če se to upajo. Dokazal bom, kdo potvarja dejstva, kdo vara javnost in kdo govori neresnico;

c) da vendar enkrat že objavijo svoj načrt in svoj proračun za poglobitev in to v časopisu, če se to sploh upajo in da po kažejo svoj načrt in svoj proračun, ki ga izdelujejo že celo desetletje in o katerem objavljajo, po zadnji izdaji, smešno nizke stroške le din 35 milijonov. Čim pridejo s proračunom na dan, bo konec poglobitve. V boj za čast, pravico in nepristranost!

Inž. Ferdo Klopčar

Še eno pojasnilo

Vaš cenjeni list je prinesel v svoji sobotni številki dne 27. maja aktualen članek z naslovom: »Nadvoz, podvoz ali poglobitev železnice?« V zadnjem odstavku tega članka je omenjena vsota 35.000.000 din v taki zvezi, da bi nepoučeno javnost mogla zavesti k prepričanju, da bi ta vsota za dostavala za realizacijo celega poglobitvenega projekta.

Sicer ste v enem svojih prejšnjih člankov o tem problemu, t. j. v članku: »Kaj je s poglobitvijo železnice v Ljubljani?« dne 13. jan. 1939 navedli, katera dela bi mogla biti izvršena za vsoto 35.000.000 din, toda od januarja do maja je za spomn dolga doba in ljudje so hote ali nehoti pozabljivi za take zadeve.

Zato mislim, da bi bilo v interesu stvari, če priobčite naslednje pojasnilo:

Pravilen in v vsem ustrežajoč projekt za rekonstrukcijo ljubljanskega železniškega vozila mora rešiti naslednje probleme:

Za železniško upravo mora predvideti po največjih izkustvih zgrajen osebni in tovorni kolodvor z vsemi potrebnimi prometnimi, obratnimi in varnostnimi napravami in seveda z vsemi ustrežajočimi stavbami; potem mora sedanji premik na treh postajah združiti v novem modernem razširjenem kolodvoru; nadalje mora bastare kurilniške in delavniške naprave odstraniti iz sredine mesta ter postaviti nove, ekonomičnejše zunaj mesta v bližini tovarnega in premlaknega kolodvora.

Za cestno upravo mora predvideti možnost od železniškega prometa popolnoma neodvisnega in preglednega cestnega prometa na vseh ali vsaj na glavnih križiščih s progo.

Za mestno upravo mora predvideti odstranitev ovir, ki jih sedaj stavijo železniške proge in kolodvorji razvoju mesta v tisto smer, kjer so najbolj ugodni pogoji za to, t. j. odstranitev kurilnic, delavnic in premika iz mesta ter naprava več zvez med sedaj ločenimi deli mesta.

Če odštejemo izdatke za vse naprave, potrebne za železniško upravo, ki jih itak mora predvideti vsak projekt v približno isti višini, tedaj ostanje samo izdatki za rešitev cestnega prometa in razvoja mesta. Težkoče cestnega prometa pa ne obstajajo samo na Tyrševi in Gosposvetski cesti, o katerih se navadno govori, ampak tudi na križišču pri Janševi cesti na razcepu goranske in kamniške proge, na Erjavčevi cesti itd. Razvoj mesta zahteva vsaj še po eno cestno zvezo med južnim in severnim delom mesta v odseku med Smartinsko in Tyršovo cesto ter med to in Janšovo cesto.

Torej mora vsak prilično dober projekt vsaj navedene cestne zveze rešiti — in to ne v isti ravnini s železnico.

Če pa se ne smeta ti dve, danes enakovredni prometni žili, železnica in cesta, križati v isti ravnini! — in da bi se ne smeli o tem ne sme biti dvoma — potem se pač mora speljati ena preko druge. Način izvedbe pa je odvisen od lokalnih razmer: od konfiguracije terena, od zazidatosti in vrednosti za preureditve v poštev prihajajočega ozemlja, od obstoječega nagiba železnice in ceste, od talne vode, itd.

Če pustimo železnico v sedanjem nivoju, moramo s cestami nad ali pod njo. Govorilo se je do sedaj samo o podvozi na Tyrševi in Gosposvetski cesti. Izdatki za napravo teh dveh podvozov z odgovarjajočimi priključki sosednih cest bi znašali najmanj 30.000.000 din. S tem pa bi bili rešeni — in je treba poudariti, da slabo rešeni — samo 2 cestni zvezi, vse drugo pa bi ostalo pri starem, posebno za razvoj mesta proti severu bi bilo samo s podvozom na Tyrševi cesti doseženo bore malo.

Dvig prog in kolodvorov v območju mesta ne pride v poštev iz več razlogov: visoki nasipi in ogromna gmota zidovja v sredini mesta nasprotujejo vsem principom modernega urbanizma; cestni promet v dolgih podvozih je pri današnjih visokih zahtevah cestnega prometa slabo rešen; proge in kolodvorje na 15 cestah — ne na dveh! — se morali zvišati še za cca 6 metrov; naprava nasipov in zidovja bi stala cca 65.000.000 itd.

Ostane torej poglobitev prog in kolodvorov. Poglobitev sama na sebi, t. j. izkop odvoz in deponija vsega materijala, naprava vseh opornih zidov, kanalizacija, naprava potrebnih provizorijev za železniški in cestni promet za časa gradnje ter izvršitev prehodov čez poglabljene proge in kolodvorje na 15 cestah — na dveh! bi — bila tistih 35.000.000 din, ki so bili omenjeni v članku.

To je ravno prednost poglobitvenega projekta, da poleg vseh naprav, potrebnih za železniški promet, ki bi stale pri realizaciji kateregakoli dobrega projekta ali v nivoju ali zgoraj ali spodaj približno isto vsoto, reši na eleganten, moderen in cenen način tudi vse probleme cestnega prometa in razvoja mesta, česar se pri nobenem drugem projektu ne more trdit.

Inž. Janko Leskovec, šef tehniškega urada za proučitev ljubljanskega železniškega vprašanja

SREČKE

LOTERIJE REJCEV MALIH ZIVALI so napredaj v vseh trafikah in na ljubljanskem velesejnu.

Kopališče Ilirija odprto

Le naprej, brez miru...

Jubilejna akademija Sokola na Viču

V okviru proslave 30letnice društvene ga obstoja bo priredili viški Sokol več prireditve, med katerimi bo zavzemala gotovo prvo mesto telovadna akademija, ki bo 1. julija ob 20.30 na telovadišču ljubljanskega Sokola v Tivoliju. Viški Sokol je danes edino društvo, ki je brez lastnega telovadišča, zato bo užival gostoljubje pri ljubljanskem Sokolu. Uprava ljubljanskega Sokola je brezplačno odstopila viškemu Sokolu svoje telovadišče, kjer bodo vse jubilejne svečanosti: akademija, predstava na prostem in javni telovadni nastop.

Za telovadno akademijo so priprave v polnem razmahu. V telovadnici je večer za večerom kakor v čebelnjaku, vsi telovadni oddelki se marljivo pripravljajo za ta svoj nastop, ki mora biti res elitna prireditve našega Sokola v jubilejnem letu. Društveni strokovni odbor je določil za akademijo izredno lep in bogat telovadni spored. Poleg telovadnih tčkov na orodju in posebnih sestav, bo krona akademije »Kresna noč«, veličastna telovadna skladba, ki jo je sestavil za vse telovadne oddelke načelnik br. Maks Nahlik. Ta točka bo pri učinkoviti bengalski razsvetljavi ena najlepših, kar smo jih doslej videli na naših akademijah.

Po akademiji se bomo pripravljali za glavni slavnostni dan, 6. avgusta, ko bomo razvili dečji prapor in priredili javni telovadni nastop na telovadišču v Tivoliju. Vse priprave so v polnem razmahu.

Velika gasilska tombola v Kamniku

Kamnik, 6. junija
V nedeljo je bila v Kamniku velika gasilska tombola.

Krašni dobitki in lepo vreme so privabili v Kamnik toliko ljudi, kakor smo jih vajeni videti le ob najbolj slovesnih prilikah. Popoldanski kamniški vlak je bil nabito poln, vse je hitelo na glavni trg iskati svojo srečo. Nestrpnost so se ljudje gnethi okrog tribune, kjer se posiloval komitaja. Malo pred 16. je bil napovedan pričetek. Igralo se je samo za činkvinje in tombole. Činkvinje je bilo 105, tombol pa 19.

Ze pri 9. izvečen številki je prišla na oder Marija Mrak iz Mengša in odnesla prvi činkvin. Potem se je pa pri vsaki izvečen številki oglašalo vedno več srečnih igralcev, ki so prihajali razburjeni na oder in odnašali lepe dobitke. Kmalu je bilo konec činkvinov in napovedovalec je razglasil, da se igra samo še tombola. Razburjenje je naraščalo od številke do številke. Ko je bila izklicana številka 47, so se od vseh strani oglasili ljudje in na oder se je pojavilo kar sedem srečnežev. Ko je komisija ugotovila, da so vse tablice pravilne in vse številke na njih izklicane, je sporočila srečnim dobitnikom, da so zadeli praj konj, motorno kolo in pet navadnih koles, za katere morajo ali zrebati ali pa si vse dobitke skupno razdeliti. Zedinili so se, da ostanje konji, motor in kolesa skupna last vseh, da bodo vse skupaj lepo prodali in izkupiček razdelili. Srečni dobitniki so bili: Resnik Karolina iz Kamnika, Vidic Franc iz Nevelj, Simenc Marija iz Vrhopolja, Katicic Franc iz Kamnika, Mlakar Ana iz Tunjice, Marn Franc iz Komende in Rems Tomaž iz Zagorice pri Kamniku. Na ta način so glavni dobitki prišli v roke res najpotrebnejšim, delavcem in ubožnim kmetovalcem, katerim se bodo jurečki, ki jih bodo dobili od izkupička kar prilegli. Nato je bilo izklicanih še nekoliko števil, še 12 jih je z veselimi obrazmi prišlo na oder, kjer so dobili lepe dobitke, in tombola je bila končana.

Gasilska četa je s svojo tombolo dosegla lep uspeh. Dobitki so prišli v roke najpotrebnejšim, gasilska četa pa si je pridobila nekaj denarja, s katerim si bo nabavila novo gasilsko orodje. Letos bo samo v kamniškem srežu kar 26 tombol. Kako se bodo te tombole obnesle, je veliko vprašanje. Pri nekaterih, ki so že bile, so gasilske čete imele precejšnjo izgubo in bodo v bodoče prav gotovo temeljito premislili, preden bodo priredili novo tombolo.

Pevski jubilej na Ježici

V nedeljo 11. tm. bo na Ježici spet velik pevski praznik. Domače pevsko društvo »Zora« bo proslavilo 20letnico obstoja. V ta namen bo priredilo na prostornem vrtno gostilno »Ruski car« na Ježici veliko vrtno veselico, združeno z vrtnim koncertom. Na tem koncertu, čigar pričetek bo ob 3. popoldne bo sodelovalo poleg domačega tudi več ljubljanskih in okolških pevskih zb. zborov, tako »Sloga« iz Ljubljane, »Bežigradska« pevsko društvo, pevsko društvo »Domžale«, pevsko društvo »Zarja« iz Tacna, pevsko društvo »Hugolin«.

Požar v Mali vasi

Stožica, 6. junija
Včeraj ob 6. je nastal požar na nepojasnjeno način pri zidarskem mojstru Ivanu Erjavcu v Mali vasi na Ježici. Ogenj je zbruhnil nad hlevom, ki je bil dobro založen s senom in zidarkim lesom. Razširil se je zelo hitro in je zajel precejšen del poslopja. Veter, ki je močno pihal od zahodne strani je preprečil razširitev požara na poslovno Lovra Urbanca, ki je tik Erjavčeve. Takoj, ko je izbruhnil požar, so se prihiti gasilci z Ježice, na pomoč pa je prišlo še več brigad, ki pa niso več prišle v poštev, ker je bil požar že domala udušen. Erjavce trpi precejšnjo škodo; seno je popolnoma uničeno, pa tudi precej cementa je postalo neuporabnega.

Slovenci v Ameriki

Iz dopisov, ki jih pošiljajo naši rojaki slovenskim ameriškim listom, posnemamo, da so slabo informirani o naših zadevah ter da čitajo po večini le poročila o pobojih, kakor piše neki dopisnik iz Kanade. Razen tega se pritožuje, ko pravi, da po navadi še vedno pošiljajo svojem v pismih denar in da gredo pisma zadnje čase po večini v »večno pogubljenje«. Tudi mi ne zvevmo mnogo o življenju Slovencev v Ameriki, ameriški listi poročajo po večini le o smrtnih primerih naših rojakov.

V bolnici v Brooklynu je umrla Ivanka Hude, po rodu iz Domžal. V Ameriki je zapustila razen moža tri pastorki, brata in sestro, v stari domovini pa dva brata in sestro. V Anacondi je umrla aprila Ignac Miller, doma iz Begunj pri Cerkljici. Miller je bil trgovec s pljačami. Zapustil je ženo, 2 sinova in 4 hčere. V Milwaukee je umrla maja Alojzija Griesbacher, stara 42 let, doma iz Ivanjev pri Radgoni. V Ameriki je živel 27 let. Zapustila je moža in sestro, v domačem kraju pa 6 bratov in 2 sestre. Ob koncu aprila je umrl v Milwaukee tudi Franc Pavčnik, star 50 let, doma iz Loke pri Zidanem mostu. V domačem kraju je zapustil več bratov in sester. V starosti 56 let je pa umrl Josip Levar, doma iz Kokarjev pri Mozirju. V Ameriki je živel že od 1902. Zadnje čase je bil gostilničar.

Kopališče Ilirija odprto

Vabimo bratska sokolska društva, da se naših jubilejnih svečanosti, ki bo na njih nastopla tudi naša hrabra vojska, udeležijo v polnem številu. Zdravo!

Sokol Zg. šiška. Pohitite jutri na Telovo popoldne v idilično Zg. šiško, kjer bo otvoril Sokol v novozgrajenem domu ob 17. s telovadno akademijo svojo telovadnico. Podprite s svojo udeležbo idealna stremjenja te najmlajše ljubljanske sokolske edince, ki si je v okviru Petrove petletnice v devetem letu svojega obstoja z velikimi žrtvami na krasno ležečem in nvelikem letnem telovadišču zgradila lasten dom. Po akademiji bo v vseh prostorih novega doma sokolska zabava. Za bufet je dobro preskrbljeno, pa tudi plesalci se bodo lahko prijetno zabavali ob zvokih društvenega jazza. Zdravo!

Sokol Vlk vabi svoje članstvo in naraščaj, da se jutri na Telovo udeleži v polnem številu otvoritve sokolskega doma in akademije Sokola Zg. šiška. Zbor v civilni obleki z znakom jutri ob 15.30 na vrtni sokolskega doma, odkoder bo skupen odhod v Zg. šiško. Vsi točno in zanesljivo! Zdravo!

SODRAŽICA. Sokolsko društvo v Sodražici bo proslavilo v nedeljo 18. junija 30letnico svojega obstoja. Popoldne ob 9. bodo skušnje vseh nastopajočih oddelkov, popoldne ob pol 15. povorka, nato pa telovadni nastop na letnem telovadišču. Po končanem nastopu bo zabava s plesom. Vsa bratska društva in čete v našem okrožju vabimo, naj se udeležijo v čim večjem številu te naše jubilejne proslave.

ti ali pa si vse dobitke skupno razdeliti. Zedinili so se, da ostanje konji, motor in kolesa skupna last vseh, da bodo vse skupaj lepo prodali in izkupiček razdelili. Srečni dobitniki so bili: Resnik Karolina iz Kamnika, Vidic Franc iz Nevelj, Simenc Marija iz Vrhopolja, Katicic Franc iz Kamnika, Mlakar Ana iz Tunjice, Marn Franc iz Komende in Rems Tomaž iz Zagorice pri Kamniku. Na ta način so glavni dobitki prišli v roke res najpotrebnejšim, delavcem in ubožnim kmetovalcem, katerim se bodo jurečki, ki jih bodo dobili od izkupička kar prilegli. Nato je bilo izklicanih še nekoliko števil, še 12 jih je z veselimi obrazmi prišlo na oder, kjer so dobili lepe dobitke, in tombola je bila končana.

Gasilska četa je s svojo tombolo dosegla lep uspeh. Dobitki so prišli v roke najpotrebnejšim, gasilska četa pa si je pridobila nekaj denarja, s katerim si bo nabavila novo gasilsko orodje. Letos bo samo v kamniškem srežu kar 26 tombol. Kako se bodo te tombole obnesle, je veliko vprašanje. Pri nekaterih, ki so že bile, so gasilske čete imele precejšnjo izgubo in bodo v bodoče prav gotovo temeljito premislili, preden bodo priredili novo tombolo.

Sattner« iz Most pri Ljubljani, »Smarnogorski pevski zbor« iz Tacna, pevsko društvo »Mostec«, »Delavsko glasbeno društvo« iz Ljubljane, pevsko društvo »Sava« iz Ljubljane in bržkone še nekaj naknadno priglasenih zborov. Na vsak način bo koncert, pri katerem bo sodelovalo kakih 150 do 200 pevcev, na Ježici nekaj edinstvenega.

Prijatelji lepega petja in prijetne zabave pridite, da čim lepše proslavimo pevski praznik. Na veselici, ki bo sledila, bo še sodelovala godba »Zarje« iz Ljubljane.

Radioprogram

Cetrtek, 8. junija.
Ob 8.: Prenos cerkvene glasbe iz stolnice, 9.: Verski govor (g. dr. Ciril Potočnik), 9.15: Prenos prvega blagoslova procesije, 9.30: Napovedi, poročila, 9.45: Plošče, 10.30: Orgelski koncert, g. prof. Pavel Rančigaj, 11.30:

Kaj je dovoljeno in prepovedano prezidentu Francije

V splošnem je znano, da so zajamčene pravice prezidenta francoske republike večje, kakor na primer angleškega ali drugih kronanih glav v Evropi. Manj znano pa je, kakšne pravice uživa francoski prezident v cerkvenih zadevah. Tako ima n. pr. v vsej Franciji edino prezidentsko republiko na razpolago prenosni oltar, ki si ga lahko da postaviti kjerkoli in sleherni francoski duhovnik je dolžan na prezidentsko zahtevo vsako uro podnevi ali ponoči maševati v prezidentski prisotnosti. Prezident ima tudi pristop v vse francoske samostane, tudi v tiste, kjer je najstrožja klavzura. Prav tako pa ima pravico občeati tudi z iz cerkve izobčenimi osebami, česar ne sme niti papež.

Mars, česa pa tudi prezident francoske republike ne sme. Prezident se ne sme nikdar javno pokazati sam, bodisi v gledališču ali na katerikoli prireditvi, temveč le v prisotnosti enega izmed ministrov. Prepovedan mu je dostop v poslansko zbornico in senat, kajti tam ministri niso ministri, temveč poslanci. Prezident ima neomejeno pravico podeljevati pomilosti, v obsojenec ne sme po spreminiti niti usmrtitve na smrt obsojenega obsojenca. Posebno zanimivo je, da prezident mora biti biter devetega otroka v vsaki francoski družini in pri tej priliki mora darovati otroku opremo in hranilno knjižico na 1000 frankov. Prezident Francije ne sme nikdar nositi uniforme. Posebnost je tudi, da mora plačevati davek ne le od

svoje plače, temveč tudi od Elizejske palače, kar nikakor ni malo, saj ta davek znaša 1.000.000 frankov na leto. Za osebo varnost prezidenta skrbi posebna komisija, ki šteje skupno s komisarjem in inspektorji 13 članov.

Prezident francoske republike je edini prebivalec Pariza, čigar dom nima nobene številke. — Če prezident pokloni komu kakšen dar, sme biti to le sevreška vaza. Državna tovarna je dolžna dati mu te vaze po znižani ceni po 300 do 600 frankov. — V elizejski palači si ni še noben prezident pr. hranil premoženja. — Aleksander Millerand, edini živeči izmed bivših prezidentov francoske republike, se je moral preživljati z dohodki svoje odvetniške pisarne, kajti s senatorsko plačo bi se ne mogel.

Zanimiva zgodovina berlinskega Bellevueja

Znameniti berlinski grad Bellevue, ki je bil lani preurejen za bivališče gostov nemške države, je začel buditi zadnje čase večjo pozornost tudi pri nas ob priliki obiska kneza namestnika Pavla v Berlinu, ker je tudi knez Pavle prebival v njem. Bivši kraljevski grad stoji v zelo lepi, slikoviti okolici v bližini glavne berlinske prometne žile. V zadnjih letih je bil v njem nemški narodopisni muzej. Toda njegova lepota in krasna okolica ga upravičujeta za druge namene. Zato se je lani Hitler odločil ga prezidati v stalni dom gostov nemške države.

Grad je bil sezidan l. 1775. Dal ga je sezidati mlajši brat Friderika Velikega princ Ferdinand. Projektat je bil arhitekt Boumann, mlajši sin znamenitega vrhovnega stavitelja Friderika Velikega. Princ Ferdinand je kupil zemljišče, kjer je stala usnjarna in ker je bil varčen, je zahteval, naj bi arhitekt pri zidanju uporabil tudi tovarniško poslopje. Zato je ostal ohranjen del tovarne. K temu delu je bilo prizidano grajsko poslopje. Ob gradu je dal urediti velik park, v njem pa postaviti številna kiparska dela.

Ko pa se je v grad naselil princ Ferdinand, se je začela prva slavna doba Bellevueja. Princ je bil velik prijatelj družbe in imel je tudi smisel za umetnost, godbo in gledališče, zato so se v gradu shajali pogosto tudi številni umetniki. V gradu je bilo domače gledališče, kjer je kot diletantka igrala tudi princesa in poznejša kraljica Louisa, kar je takrat vzbujalo veliko pohujšanje. Tudi Schiller je bil gost Bellevueja. Med napoleonskimi vojnami je padel starejši sin grajskega gospodarja princ Ludvik Ferdinand, njegov mlajši brat Avgust je pa bil ranjen in ujet pri umiku od Jene. Zato je ostal princ

Anekdota

A. Müller, ravnatelj nekakega nemškega muzeja, je pripovedoval, kaj se mu je pripetilo nekoč v berlinskem muzeju. Pripeljal je v Berlin in ker je imel nekaj časa, si je hotel ogledati tudi muzej. Ko je hotel vstopiti, je pokazal vratarju legitimacijo, ki ga je opravičevala kot vstopnico do prostega vstopa v vse nemške muzeje. Toda vratar mu ni dovolil vstopa. »Ta legitimacija pri nas ne velja,« mu je dejal. — Zakaj? je vprašal Müller. — Ne vem, to je vseeno. Vsekakor legitimacija ne velja. Müller je začel vratarja pregovarjati ter prepričevati in dokazoval mu je, da je muzejski ravnatelj in kaj pomeni njegova legitimacija. Toda zaspani vratar je samo monotonno odgovarjal: To tukaj ne velja. Razsrjeni Müller je sprevredel, da si ne bo priboril vstopa v muzej s svojo legitimacijo in ker ni hotel izgubljati časa, si je dejal, da pametnejši popušča ter da je bolje kupiti vstopnico. Ko je pa vratarja vprašal, koliko stane vstopnina, mu je odgovoril: »Nič, danes je prost vstop!«

ve, kajti nagnite povzročajo v trebuhu vrenje, ki je zelo škodljivo zdravju. Jagode uživamo naravne ali posute s sladkorjem, izvrstne so tudi s smetano. Nekateri jih polivajo še z vinom. Preden postavijo jagode na mizo, jih polij z vinom in potrosi s sladkorno moko, da bodo jagode vpile sladkor. Tako postanejo okusnejše.

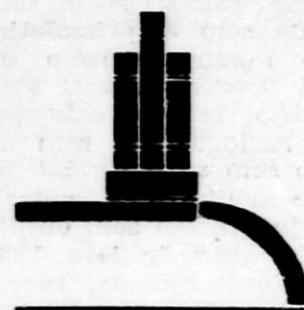
Hotel je pobrati rože iz vode

V Versoju je hotel neki Louis Gygi pobrati šopek rož, ki so plavale po vodi. Naglil pa se je čez breg tako nesrečno, da je izgubil ravnotežje in je utonil.

NAJLEPŠI OKRAS SOBE JE

knjižna omara

Z LEPO IN OKUSNO VEZANIMI KNJIGAMI — LEPO VEZAVO, OD PREPROSTE DO NAJFINEJŠE, VAM OSKRBI KNJIGOVEZNIKA

JOŽE ŽABJEK

LJUBLJANA, DALMATINOVA 10
TELEFON STEV. 24-87
IZDELAVA VSAKOVRSNIH TRGOVSKIH KNJIG PO NAROČILU, KAKOR TUDI VSEH DRUGIH V TO STROKO SPADAJOČIH DEL — LASTNI CRTALNI STROJ

BRATJE TUMA

D. Z. O. Z.

Ljubljana - Moste

TELEFONSKA STEV. 45-08

PREDELOVALNICA IN TISKARNA SPECIALNIH PAPIRJEV: TRANSPARENTNI PAPIR, ALUMINIJEVI FOLII STANOL ITD.

Češnje in jagode

Na trgu se že pojavljajo prve letošnje jagode, ki so dobre ne le kot hrana, ampak tudi kot zdravilo. Tudi za jagode in češnje velja isto pravilo kakor za drugo sadje: treba jih jesti zmerno. Pri češnjah pa moramo z ozirom na letošnje deževno vreme paziti, da kupimo samo zdrave.

Klasične in navadnejše mobilje ima stalno v zalogi

Pohištvo »MALENEŠEK«

LJUBLJANA
Celovška cesta št. 258
Razstavlja v paviljonu »E« na Ljubljanskem velesejmu

SLUŽBE

18 LETNO DEKLE
z dežele išče službo v pomoč kuhinji ali za sobarico. Poštena, zna tudi nekoliko šivati. Poudarba na Micika Svetec, Žerjav, pošta Crna pri Prevaljah. 1854

BRIVSKI POMOČNIK
dober delavec, vojašine prost. išče stalno mesto. Nastop takoj. Cizerlin Anton, brivski pomočnik, Varaždin, Florjanska ul. 8. 1884

STANOVANJA

SOBE ZA LETOVISARJE
se oddajo v posredni bližini Rogoške Slatine po din 30.—, 25.—, 20.— in 15.— dnevno. Po želji tudi dobra domača hrana. Natančno se poizve v posredovalnici Novotny, Gosposvetska c. 2. 1889

KRASNA STANOVANJA
v novi stavbi oddamo. Vprašati: Ptujška c. 40, Tezno pri Mariboru. 1885

POSEST

LEPO POSESTVO
zidana hiša, kozolec, vse z opoko krito, 16 orolov zemlje, pol ure nad Hrastnikom, prodam. Cena po dogovoru. — Kremžar Franc, Sv. Marko 31, pošta Hrastnik ob Savi. 1853

MALO POSESTVO
četrt ure od postaje zelo ugodno prodam. Vse v dobrem stanju. Interesenti naj pišejo na naslov: Završnik Ivan, Rimske toplice. Pridem na postajo. 1887

VARNO NALOŽEN DENAR
Prodaja se zaokroženo posestvo v Srednjih Gamelnah, 50.000 m², primerno kot letovišče. — 2 stavbni parceli 528 in 770 m², neposredna bližina trnovske cerkve. Ugodni plačilni pogoji. Naslov pove uprav. St. Naroda. 1880

KUPIM

TAMBURASKE INSTRUMENTE
rabljene in še dobro ohranjene kupimo. Ponudbe na »Društvo kmetskih fantov in deklet« — Češnjica v Bohinju. 1883

MALI OGLASI

Beseda 50 par, davek posebej. Prekliti, izjave beseda Din 1.—, davek posebej.

Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

RAZNO

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din

MORJE
vam nudi najlepši počitek in zdravje. Kompletna oskrba — vključno takse — 40 din. Pension Marija Pilaš, Sv. Jakob, Siljevec. S parnikom eno uro od Sušaka. 1852

MALI OGLASI

v »Slovenskem Narodu« imajo
siguren uspeh!
Beseda 0.50 par.

50 PAR ENTLANJE

azuriranje, vezanje zaves, perila, monogramov, gumbic. Velika zaloga perja po 7.— din. »Julijana«, Gosposvetska c. 12. 3. T.

Okasa tablete

Pri spolni slabosti poskusite

OKASA

tablete za moške
100 tablet Din 220.— proti povzetju

Dobijo se v vseh lekarnah.

Zastopnik:

Lekarna Mr. Rožman Miroslav, Beograd — Terazije 5

Ogl. reg. S. Br. 5846/39

PO PRIZNANU NIZKIH CENAH

si nabavite najboljše moške obleke, perilo in vsa praktična oblačila pri P. R. ŠKERJU. Ljubljana, Sv. Petra cesta 14. 1. T.

Nevarna ljubezen

Misel, da bo Derek strogo kaznovan, jo je gnala v obup, toda razen obupa in telesne utrujenosti je čutila še vedno skelečo bolečino v glavi. Pritisnila je dlan na senca, prizadevajoč si pomiriti živce. Toda vsak ropot in vsako gunganje v kočiji po kotanosti cesti je samo poostrolo bolečine.

Slednjic je prispela kočija do hotela. Fenella je izstopila, plačala arabskemu kočijažu in se obrnila, da bi odšla v hotel. Ni pa opazila avtotaksija, ki se je bil prav kar ustavil tik za njo. Opazila tudi ni moža, ki je bil izstopil iz njega. Bil je David Kent, ki je bil pravkar prispel po celonočni vožnji iz Orana.

Bil je nekoliko presenečen, videč Fenello tako rano pred hotelom. Odslovil je šoferja, izročil svoj kovčeg hotelskemu vratarju in odhitel za njo. Njen blede obraz s temnimi kolobarji pod očmi mu je takoj povedal, ko se je obrnila k njemu, da bi mu oddala, da se je zgodilo nekaj zelo važnega. Prijel je je pod roko in jo molče odvedel k njeni sobi. Vstopil je z njo in zaprl vrata za seboj.

Potem, ko je Fenella omahnila v naslanjač, jo je vprašal s tihim glasom, polnim sočutja: — Kaj se je zgodilo, miss Grayeva?

Molče ga je gledala. Nejasne misli so ji rojile po glavi. Kako bi mu mogla praviti o teh nočnih grozah? Kaj bi mislil o Dereku — in o nji? On, tako odkrit in pošten, človek nekoliko starokopitnih nazorov, kaj bi sodil on o dejanjih moža, ki je hotel ugrabiti drugemu moža ženo in kakšno sodbo bi si

ustvaril o ženi, ki je bila pripravljena preživeti noč z Arabcem? Ne, tega mu ne more povedati.

Toda — tako je razmišljala Fenella — ali mu sploh more prikriti, kaj se je zgodilo? Prej ali slej bo David Kent zvedel, kako strašne smrti je umrla Vanda. A ona, Fenella, je v to zapletena — in Derek tudi. Ni izključeno, nasprotno zelo verjetno je, da bo policija odredila preiskavo in da bodo zaslišali tudi njo. Zadržela je pri tej neprijetni misli. Mora se torej bati novih neprijetnosti. Kako jim bo mogla kljubovati? Se svoj živ dan ni potrebovala nasveta in pomoči tako, kakor zdaj. A ta mož, ki jo mirno gleda z vprašujočimi očmi, ji bo lahko nudil oboje, nasvet in pomoč. Saj ima ves pogum in moči, ki so njo vsaj zaenkrat zapustile. Imel je pa še nekaj drugega, nekakšen čuden magnetizem, ki je vso prešinjal. In Fenella Grayeva je naenkrat spoznala, da mu mora vse povedati.

Povešenih oči je jela pripovedovati. Govorila je hitro in glas se ji je tresel. David Kent je sedel nasproti nje in jo molče poslušal. Ni mogla uganiti, kakšne misli mu roje po glavi. Toda za to se ni zmenila, govorila je hitro in gojila vroče želje, da bi čim prej končala to mučno izpoved. Zdelo se ji je, da ji bo zelo odleglo, če bi se ji posrečilo prenesti vsaj del svojega težkega bremena na Davida Kenta.

Govorila je o Arudiju ben Gammi: ne morem si misliti, čemu me je prav za prav tam zadrževal dolgo četo. To je bilo kruto. In vendar je bil z menoj povsem dostojen. Morda se ni zavedal, kako trpim, ali pa me je hotel kaznovati zato, ker sem ravnala z njim kot sovražnikom. Razumem, da je

sam trpel hude duševne muke in morda ob njih ni mogel razumeti, da trpim tudi jaz. Toda kdo bi mogel razumeti, kaj se plete v mislih takega Arabca. Na površju je civiliziran, v notranjosti je pa še vedno puščavski divjak.

— Da in ta divjak mi bo moral marsikaj pojasniti, če bom še kdaj deležen časti, da se sestanim z njim, — je dejal David Kent mračno.

— Ne, nikoli več se ne bosta srečala! — je vzklila Fenella. — Saj je umoril Vando in policija ga mora aretirati — takoj ga grem ovaditi!

Hitro je vstala in kar tresla se je od razburjenja. Davi Kent ji je pa položil roko na ramo in jo potisnil nazaj v naslanjač.

— Tega ne boste storili, — je dejal. Ne dovolim, da bi se mučili s tem, vsaj danes ne. Saj ste morali že itak preveč pretrpeti. Najete se, potem pa pojditе takoj k počitku. Nihče vas ne sme danes motiti. Vse, kar je treba povedati ali storiti, povem ali storim jaz sam.

Toda — za Dereka se strašno bojim, — je zašepetala. — Kaj neki se bo zgodilo z njim? Morala bi...

Toda zaradi skeleče bolečine v sencih je morala naenkrat obmolkneti. Vse moči so jo bile že zapustile. Vsa njena okolica je izginila v neki čudni sivi meglini. Zdelo se ji je, da sliši Kentov glas iz neskončne daljave, vendar je pa še slišala, kako ponavlja, da mora vse prepuštili samo nje... da se mora odpovedati... da si ne sme delati nobenih preglavic več. Njegova roka je še vedno ležala na njeni rami in pri tem dotiku jo je počasi prevzemal občutek globokega pomirjenja. Da, vse bo storila, kar zahteva on od nje... Bilo

je tako prijetno poslušati njegova povelja.

Čez dobre četrt ure je prinesel natakaz zajtrk, toda Fenella je popila samo malo čaja in takoj je legla k počitku. Toda zaspati dolgo ni mogla. Zdelo se ji je, da se žimnica dviga z njenim telesom vred v zrak in da je njena glava prelaska, da bi se mogla obdržati na vzglavju.

Kent je prišel k njenim vratom okrog poldne, potrkal je in na njen klic vstopil. Takoj je opazil, da ji oči žare in da ima lica rdeča. Prijel jo je za roko, da bi se prepričal, kako ji blize srce. Njena vroča roka in naglo utripanje srca sta mu povedala vse. Čez picle pol ure je že sedel ob njeni postelji francoski zdravnik. Potrdil je Kentov sum. Fenella je bila postala žrtev nalezljive bolezni, ki je tiste dni razsajala po vsej Severni Afriki.

— To je nekakšna hripa, ki se širi izredno hitro, — je pojasnil zdravnik Kentu. — V Tizigounu razsaja že teden dni in obolela je najmanj 20.000 ljudi. Gospodična bo imela do večera hud vročico in mrzlica jo bo tresla najmanj štiriindvajset ur. Poklicati bo treba strežnico, ki bo ostala pri nji, dokler temperatura ne bo padla.

Zdravnik je Fenelli previdno povedal, da je zbolela, toda dekle je sprejelo to vest povsem ravnodušno. Ni se mogla več braniti, moči so jo bile zapustile tako, da se ni mogla več boriti. Proti večeru se ji je že bledlo in od vsega tega, kar ji je pripovedovala angleščina nevedša strežnica, ni razumela niti besede.

...Ne razmišljajte o tem, kar se je zgodilo, zlasti pa ne govorite o tem z nikomur, dokler ne bom mogel priti k vam.

LJUBLJANČANE in POTNIKE, ki za velesojem in po drugih opravkih prihajajo v Ljubljano, opozarjamo na novost, ki pomeni uvaževanja vredno pridobitev. V restavraciji na glavnem kolodvoru je bil nedavno obnovljen velik, elegantno in z estetskim okusom opremljen salon, ki po daljšem času spet nudi možnost družabnih prireditvev, zborovanj in sestankov, kar bo posebej zanimalo še goste z dežele, ki imajo zmerom radi pri roki svoj vlak. Sijajno pripraven je ta salon za skupna kosila ali slavnostne bankete. Tudi v ostalem se je oprema restavracije pod skrbnim vodstvom restavraterja Cirila Majcna v zadnjem času vidno modernizirala. Kuhinja je opremljena s hladilnimi napravami in vsemi novitetami tako, da je človek postržen zmerom s prvovrstnimi jedili. Tisti, ki odhajajo na vlak, in oni, ki si po prečuti noči zaželi okrepčila, dobe lahko že na vse zgodaj izborni kavo, čaj, znano dober golaž, vampe itd. Tudi pijače so v veliki izbiri in najboljše. Poznavalci vina posebno hvalijo izredno dobri cviček, kraški teran, ki mu pravijo železno zdravilo, rizling z Gorenjega vrha v Slovenskih gorah in župsko staro črnino, »burgundec-Rekord«. Najbolj privlačno pa je, da so cene kljub skrbni, hitri in prvovrstni restavracijski postrežbi solidno nizke.

Preden oddaš pleskarska in ličarska dela, se obrni na nas!

FR. REBERNIK

stavbeni — pohištveni pleskar,
ličar — slikar in črkoslikar

Ljubljana, Komenskega 22

za dobro delo jamčimo — Cene konkurenčne! Telefon 31-77.

»VICTORIA« KOLESA
PRVOVRSTNA

po nizki ceni nudi trdika

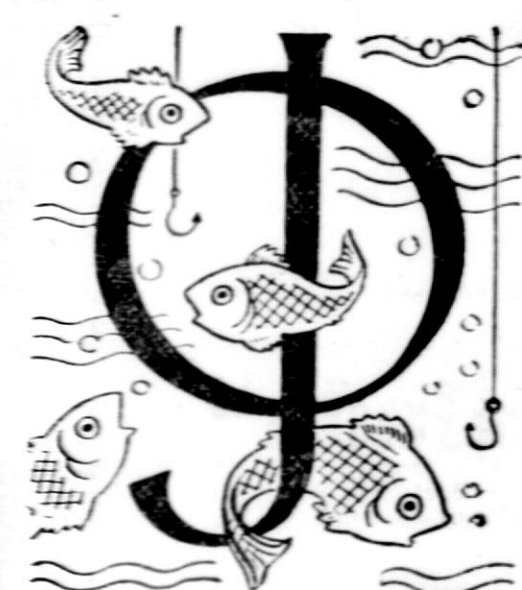
Oglejte si veliko zalogo koles na velesojem v paviljonu »F«

A. BIRKE

Ljubljana — Mestni trg 9.

Gradbeno podjetje ANTON MAVRIČ

pooblaščen graditelj in sodni izvedenec Ljubljana, Tyrševa c. 55
izvršuje visoke in nizke zgradbe ter vsa v to stroko spadajoča dela strokovno in brezhibno. Izvršuje načrte in skice ter daje brezplačno strokovne nasvete. — Podjetje ima vedno na razpolago gradbeni material iz lastnih kamnolomov in gramoznic kakor tudi vse vrste kamna, kamnoseško in grobo obdelanega, naravne kamnite plošče za tlakovanje hodnikov po vrtovih in ograjenje gred, nadalje nudi posipalni material kakor zmlat pesek iz kamna ali navaden pesek iz gramoznic ter razne vrste dolomitnega peska. Telef. 33-82.

Specialna trgovina vsakovrstnih rib, rakov in divjačine. Stalna zaloga živih postrvi. Izvršuje naročila za vse kraje Slovenije

„RIBA“
J. OGRINC
LJUBLJANA
Lingarjeva ulica

Naslov za brzojavke:
»Riba«. Telefon 25-84
Kupujem stalno vsako količino ustrelnjene divjačine.

Beneški jarmeniki, cirkularke, nihalne žage naj-novejše sestave, brusilni stroji. Železni deli k pogonu mlinarskih kamnov, satvornice. Transmisijski deli kakor osovine, ležišča, spojke, jermenice vseh vrst in velikosti. Rebraste cevi iz kovanega železa in prav ugodnim grednim učinkom

**STROJNO PODJETJE
R. Willmann**
LJUBLJANA, SLOMŠKOVA UL. 3

Elektrotovarna in jamska dvigala, vitli, dvigalne in transportne naprave. Projektiranje in opremljanje žag, mlinov in drugih industrijskih naprav. Vsakovrstna popravila strojev. — Razne ponudbe brezplačno. — Na željo obisk strokovnjaka.
Telefon 20-55

METROPOL MIKLIČ

Masarykova cesta št. 20-24 (nasproti gl. kolodvoru)
140 sob. Centralna kurjava. Topla in mrzla voda.
Dvigalo itd. Prvovrstna kavarna in restavracija.
Dvorana za prireditve in shode. Garaže. Zmerne cene.
Točna postrežba.
Telefon št. 27-37, 20-22

NIKDAR

ne boste obžalovali, če si ogledate na velesojem v paviljonu »G« razstavljene

**najmodernejšje
pralne stroje
„VICTORIA“**

ki so stalno v obratu. Takšen stroj je v vsakem gospodinjstvu za pranje perila nujno potreben. Glavni zastopnik:

Gustav Puc
LJUBLJANA.
Tržaška c. 9, tel. 26-97.

Mehanična delavnica za
tiskarske stroje
pletalne in šivalne stroje

FRIDERIK THÄLE
LJUBLJANA

Celovška cesta 50 — Tel. 20-53

Točno in solidno!

NOV ZADNJA KOZMETIČNA NOVOST Z ZRAKOM PREVETRENI PUDER ZA LICE

- 1 Enajst laskajočih barv naravnost iz Pariza, ki so primerne za vsako dnevno dobo. Vidite jih lahko skozi okence na bobniču škatljice.
- 2 Finejši in lažji kakor kdaj prej. Z »zrakom« je prevetren.
- 3 Edinstven nov vonj. Občuti se kakor živo, prešano cvetje z juga Francoske.
- 4 Obdrži se na licu ves dan, ker je pomešan s »kremsko peno« (postopek je patentiran).
- 5 Popolnoma je »mat«. Ne daje bleška ne na dežju in vetru, in tudi ne pri potenju.
- 6 Krasno novo pakiranje — velika škatlja — najpopolnejša vrednost, ki ste jo kdaj dobili za svoj denar.

Nov puder Tokalon v škatljah po Din 12.— in 20.—.

Predno kupite
lahko VIDITE
PRAVO BARVO
SKOZI OKENCE NA BOBNIČU
ŠKATLJE

BREZPLAČNI VZOREC: Vsak čitatelj tega lista lahko zdaj dobi brezplačno »kaseto« s kremo Tokalon (trojne ali bele barve) ter puder Tokalon različnih nijans. Pošljite Din 5.— v poštinih znamkah za poštino omot in druge stroške na naslov: Hinko Mayer i drug. Odio Zagreb, Praska ul. 6.

Prešenetljiva lepota polti
ZA NEKOLIKO DINARJEV

„KUBO“ brzoparilniki

KOTLI ZA ŽGANJEKUHO

z bakrenim ali jeklenim v ognju pocinkanim kotlom vseh sistemov, kakor tudi pralni kotli, bakreni in aluminijasti kotli za sadne soku, filtri za vino, tovarniške naprave itd. najceneje pri trdki

»KOTLARKA« družba z om. z. LJUBLJANA, Kolodvorska ul. 23. Telefon 37-92 — Zahtevajte prospekte!

KAREL KAVKA

LJUBLJANA — Žibertova 11

STAVBENIK
IN
TESARSKI
MOJSTER
TELEFON 20-50.

gradi vsa v graditeljsko in tesarsko stroko spadajoča dela po danih in lastnih načrtih, solidno in poceni.

Inserirajte v „Slov. Narodu“

Telefon 49-57 **FRANC MOSTAR** Telefon 49-57

LIVARNA KOVIN LJUBLJANA GALJEVICA 57

izdeluje odlitke tehničnih predmetov, umetnin (kipov, plaket), dalje okovja za stavbe, okraskov itd., iz bronu, medu, rdeče litine, bakra, fosforjevega bronu in drugih specialnih bronov, cinka in aluminija silumina itd.

STAVBNA DRUŽBA D. D. LJUBLJANA

Pisarna: Tyrševa cesta 17, tel. 20-46
Obratovallšče: Šmartinska cesta 32,
tel. 23-93

Opekarna: Vič, Cesta dveh cesarjev
št. 114, tel. 26-46.
Ustanovljena 1873

Kot stavbno in tesarsko podjetje projektira in gradi visoke in talne zgradbe vseh vrst. — Ima obsežen inventar, lastne delavnice in pomožne obrate

OPEKARNA NA VIČU

proizvaja prvovrstno zidno in strešno opeko
za lastno porabo in za prodajo.

KAMNOLOM V PODPEČI

dobavlja znani podpeški lomljenec za kamnoseška in zidarska dela

kakor za obloge, ograje, arhitektonsko opremo vrtov itd.

TRGOVINA S STAVBENIM MATERIALOM

Izključno zastopstvo trdike »SANA« d. d. iz Zagreba za prodajo mavca v vsej Dravski banovini.

Za vedno nas je zapustil naš nepozabni soprog, oče, tast in dedek,
gospod

Franc Dêdek

stavbenik

star 73 let.

Pogreb bo dne 9. junija ob 1/5. uri popoldne izpred mrtvašnice
na Vidovdanski cesti.

LJUBLJANA, dne 7. junija 1960.

ELIZABETA, žena

ing. JOSIP, sin; MARIJA, snaha; PEPI in VIDA
vnuka.

„TOTRA“

tovarna trakov, družba z o. z.
v Ljubljani, Aleksandrova 5

izdeluje vse vrste trakov za čevlje, tako za športne
kakor tudi za modne z okraski in priveski.
Vrvice za ribiče, lanene in svilene.

SLOVENIA TRANSPORT

železniško-carinski, špedicijski in transportni zavod za industrijo in trgovino
družba z o. z. — last. Josip L. Šilih

Ljubljana — Miklošičeva cesta — Jugoslavija

Brzjavni naslov: Sloveniatransport. — Telefon 27-18, 37-18, car. pisarna 37-19, stanovanje 2419.

IZVOZ

JESENICE

EKSPozITURE:

RAKEK — MARIBOR — SUŠAK

UVOZ

Zastopstva in korespondenti v vseh industrijskih in trgovskih centrih tu- in inozemstva.

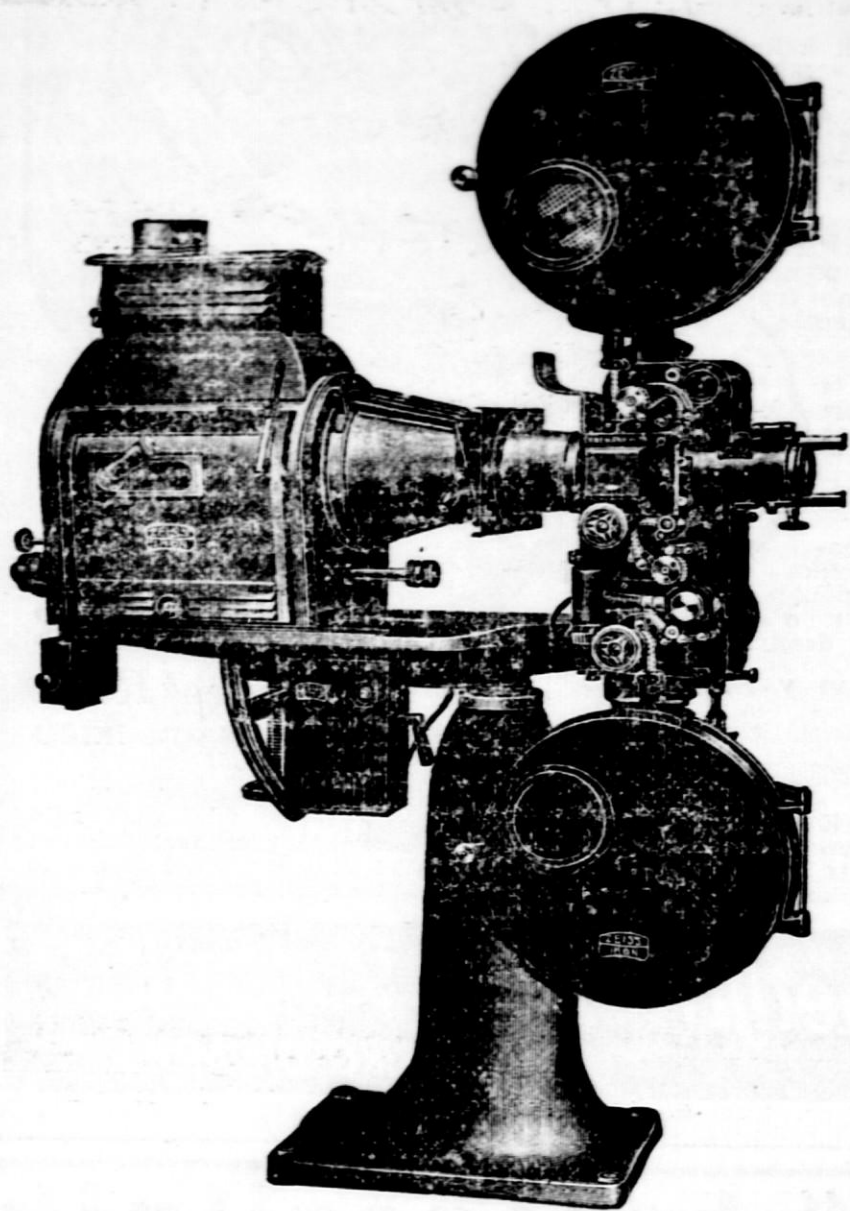
Špedicija — Mednarodni transporti — Oprema robe po kopnem in po morju preko raznih tu- in inozemskih pristanišč — Brzi zračni promet na vseh obstoječih zračnih progah — Zbirni promet za tu- in inozemstvo — Reekspedicije

Strojni transporti
Carinska špedicija — Oskrba uvoznega, izvoznega, tranzitnega ocarinjenja ter raznih dovoljenj za carine svobodni in znižani uvoz

Skladišča — Prevozi — Avttransporti — Preselitve s pohištenimi vozovi — Inkaso faktur in povzetij
Železniško-carinski, tarifni in revizijski biro — Kontrola tovarnih listov in carinskih deklaracij — Reklamacije — Rekurzi — Transportni proračuni — Železniško-tovarninske in carinsko-tarifne informacije — Oskrba transportnih zavarovanj — Obavljanje vseh v transportno stroko spadajočih poslov

Kaj imamo in kaj delamo?

1. Ojačevalne naprave za prenos govora na javnih prireditvah prodajamo in posojamo.
2. Mikrofonske prenose oskrbujemo.
3. Vse naprave za zvočni kino in sicer projektorje in zvočne naprave **Zeiss Ikon** prodajamo, montiramo in popravljamo.
4. Razpolagamo s prenosno napravo za zvočni kino, s katero moremo v vsakem kraju prirediti zvočne kinopredstave.
5. Vse potrebščine za kino, kot n. pr. oglje, rezervne dele za projektorje itd. imamo v zalogi. Oskrujemo **service** za večino zvočnih kinov v Sloveniji.
6. Dobavljamo in montiramo **električne zvonove**.
7. Prodajamo in popravljamo **radijske aparate**.
8. Bavimo se z vsemi tehničnimi vprašanji, ki zadevajo **radijsko, projekcijsko in elektro-akustično stroko**.

„RADIO“

družba z o. z.

LJUBLJANA — Miklošičeva c. 7.
Telefon št. 3190

Gospodinje, uradi, zavodi, podjetja!

Lepa, suha drva, najboljši premož in vse druge vrste kuriva dobavlja

IV. SCHUMI

Ljubljana, Dolenjska c.

Kadar si nabavljate

**STEKLO
PORCELAN
KERAMIKO
KRISTAL**

oglejte si strokovno izbiro pri tvrdki

AVGUST AGNOLA

LJUBLJANA — TYRŠEVA C. 10.
TELEFON ŠT. 24-78.

Kompletne opreme za kavarne, restavracije, gostilne in gospodinjstvo.

WANDERER

motocikli in bicikli, nenadkriljivi so v elegantni opremi in poznani kvaliteti

WANDERER

tvornica dobavlja motocikle s SACHS, A-U in ILO motorji — Motocikli

WANDERER

se dobijo v vseh strokovnih trgovinah in pri glavnem zastopstvu

R. Prpić, Zagreb

Vrhovčeva ulica 13

VSAK KUPEC DOBI TOVARNIŠKO GARANCIJO!

Trgovci in mehaniki! Zahtevajte obširne brezplačne cenike!

Makulturni papir

proda

uprava „Slovenskega Naroda“

Ljubljana, Knafljeva ulica šte. 5

„SLAVIJA“

Urejuje Franc Puc — Za »Narodno tiskarno« Fran Jeran — Za upravo in inseratni del lista Oton Christof — Vsi v Ljubljani

ZA GOSPODINJSTVO SKRbite VI, ... JAZ PA ZA VAŠO KOŽO!

Ni dvoma, da gospodinjstva opravila škodujejo koži. Toda bodite brez skrbi, ker Vas NIVEA varuje pred škodljivimi vplivi. NIVEA Vam namreč krepi kožno staničevje, ohranja kožo zdravo in svežo ter ji daje mladostni izraz. Toda samo NIVEA vsebuje EUCERIT, okrepčevalno sredstvo za kožo!

Selili se bomo!

Vse manufakturno blago prodajamo po izredno nizkih cenah. Le v Vašo korist bo, če nas čimprej obiščete!

MANUFAKTURNA TRGOVINA DOBRIH KVALITET

A. Žlender

LJUBLJANA
MESTNI PRG 22

ZALOŽBA »CESTA«

LJUBLJANA, KNAFLJEVA UL. 5

Pravkar je izšla peta knjiga založbe »CESTE«:

MARIJE MAJERJEVE

„Rudarska balada“

ki na pretresljiv način opisuje življenje rudarjev globoko pod črno zemljo in njihovo ljubezen do doma in domovine

Rudarska balada“

je knjiga, ki jo bo vsakdo prebral z največjim zanimanjem in zmerom iznova spet rad posegel po njej.

Broširana knjiga 10.— din., s poštnino 11.— din.

V celo platno vezana 15.—, s poštnino 16.50 din.

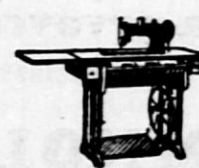
Knjiga se naroča pri:

ZALOŽBI »CESTA«

LJUBLJANA, KNAFLJEVA UL. 5

kjer dobite po isti ceni tudi že prej izšle knjige D. Ravljena »Zgodbe brez groze«, Klabunda »Pjotr — Rasputin«, D. Ravljena »Črna vojna« in Thompsona »Sivko«.

KLISEJE
END IN
VEČBARVNE
Jugografika
SV. PETRA NASIP ŠT. 27

**ŠIVALNI
STROJI**

pogrešljivi, pokromani, lepo izdelani, z večletno garancijo znamke Veritas — Titan, pri tvrdki »TRIBUNA« F. BATJEL, LJUBLJANA, Karlovska c. 4 — Podružnica: Maribor, Aleksandrova cesta 26 — Ceniki franko!

Parkete, trstje, bakulo, strešno lepenko, bitumenjuto, bitumen, lesni cement, karbolinej, strešni lak, katran, JUGOLIT-plošče za predelne stene in izolacijo in razna izolacijska sredstva dobite najceneje pri
Jos. R. Puh, Ljubljana
Gradaška ulica 22
Telefon št. 25-15

Proti škodam na Vaši lastnini (ogelj, tatvinski vlom, toča itd.) in na Vašem življenju (poškodbe udov na potovanju v hribe, na vožnjah po železnici, na avtomobilih, smrt doma ali zunaj doma itd.) Vas zanesljivo zavaruje

JUGOSLOVANSKA ZAVAROVALNA BANKA V LJUBLJANI, D. D.
z ekspoziturnimi v Mariboru in Celju in podružnicami v Beogradu, Zagrebu, Sarajevu, Novem Sadu, Osijeku.

Glavni sedež v Ljubljani, Gosposka ulica 12, telefon št. 21-76 in 22-76.